საქართ. მემარცხენე სოც.-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 100,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე 500,000 უკანასკნელზე 300,000 მ. განცხადება 10.000მ. ნონპარელის სტრიქონი. კანტორა ღიაა დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება 10—12 ს. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტისყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

კვირა, ნოემბრის 26 1922 წ.

ტფილ. ფასი 50ათ მან. ▭ პროვინც. 5000 მან.

დამბლებული მეგობრები: ვალიკო ბრეგაძე, ანდრო საყვარელიძე, კოწია ლორთქიფანიძე, შალიკო ჩიქვილაძე და ნიკოლოზ აბესაძე აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობებთ, რომ დღეს, კვირას 26 ნოემბერს წირვის შემდეგ ქვაშვეთის ეკლესიაში გადახდილი იქნება, გარდაცვალებიდან სამი წლის თავზე, პანაშვიდი მათთვის დაუვიწყარი მეგობრის

ს ო ფ ი კ ო ს

სულის მოსახსენებლად.

● რუსთაველის თეატრი ●

სახელმწიფო აკადემიური დრამა

კვირას 26 ნოემბერს

მ ე ო რ ე დ

ცხვრის წყარო

დადგმა კ. მარჯანიშვილისა.

დასაწყისი სრულ 8 საათზე

№ 165. 2—2

სახელმწიფო აკადემიური თეატრი

ო პ ე რ ა

კვირას 26 ნოემბერს

ურიის ქალი

ორშაბათს 27 ნოემბერს

მიზანდარის წარმოდგენა

კარმენი

დასაწყისი სრულ 8 ს. მე 3 ზარის შემდეგ დარბაზში შესვლა აკრძალულია.

კასსა ღიაა 11—2 სა-მდე და საღამოს 6-დან წარმოდგენის დამთავრებამდე.

№ 166. 1—1

ეროვნული საკითხი და რევოლუცია

დღეს საერთაშორისო მასშტაბით დაპირისპირებულია ორი შეურიგებელი კლასი—ბურჟუაზია და პროლეტარიატი. მეოცე საუკუნე კაპიტალიზმსა და სოციალიზმს შუა არსებულ ბრძოლის ისტორიული პერიოდია. გასული საუკუნე ბურჟუაზიული წეს-წყობილების, ბურჟუაზიის ეკონომიური და პოლიტიკური ძლიერების საუკეთესო ხანა იყო. ამ ჟამად არსებითად შეცვლილია საერთო მდგომარეობა, ბურჟუაზიულ სამყაროს დაუპირისპირდა რევოლიუციონური ძალები საბჭოთა რუსეთის მეთაურობით.

რუსეთის რევოლიუციის შინა ბუნება ორი ძირითადი პრობლემის წამოყენებით და მათი რადიკალად გადაჭრით ხასიათდება. პირველია—სოციალ-ეკონომიური პრობლემა, მეორე—ეროვნული. მთელი სიდიადე რუსეთის რევოლიუციის სწორედ იმაში გამოიხატება, რომ მან შესძლო ამ ორივე ამოცანის ერთდროულად წამოყენება და სწორუფლებიანობის საზომით ჭასმა ამ საკითხებისა. თებერვლის რევოლიუციის მარცხი აგრარული და ეროვნული საკითხის მოუწესრიგობაში, გადაუჭრელობაში უნდა ვეძიოთ არსებითად. მშრომელი გლეხი მიწას მოითხოვდა, ჩაგრული და დამონავებული ერი—ეროვნულ თავისუფლებას. თებერვლის პიონერებმა გვერდი აუხვიეს მიწის მუშის სულისკვეთებას და მოახდინეს ეროვნული საკითხის სრული იზოლიაცია.

რევოლიუციის დინამიკის სწორად და საღად ვერ გაგებამ იმსხვერპლა კერენსკი-წერეთლის კოალიციური მთავრობა და ხიდიდი მოუმზადა ოქტომბრის გამარჯვებას.

მთელი აზრი და ღირებულება ოქტომბრის რევოლიუციისა მუშათა კლასის მოძრაობის შინა ბუნების სისწორით გაგებაში მდგომარეობს. ლენინიზმა შესძლო სოფლის ღარიბ ღატაკ დემოკრატიის საერთო ინტერესების დაკმაყოფილება. სახელმწიფო სამეურნეო ცხოვრებაში საბოლოოდ მოსპო ძველი ურთიერთობის ნაშთები. ფეოდალ—ბურჟუაზიული სტრუქტურის შენობა სამუდამოდ დაიმსხვრა. მშრომელი გლეხი ნათლად ხედავს ამას. იგი უშუალოდ განიცდის ოქტომბრის გადატრიალების რეზულტატების სიდიადეს.

გამარჯვების პირველ ხანებში ოქტომბერმა ეროვნული საკითხი რადიკალად გადაჭრის სიბრტყეზე დასვა. ყოველი ხალხი, ყოველი ერი თავისუფალია, მას აქვს დამოუკიდებელ არსებობის უფლება—აი რა ეწერა და ახლაც აწერია კომუნიზმის დროშას. დიახ, თანამედროვე ეროვნული მოძრაობა სოციალისტური რევოლიუციის ღერძია და მთავარი ბოძთაგანი. ეროვნული მომენტის წამოყენება საერთაშორისო მასშტაბით, უდრესად რევოლიუციონური საქმეა. ახალგაზრდა ოსმალეთი გაშმაგებით ებრძვის ინგლისის იმპერიალიზმს და ამ ბრძოლის მთავარი მოტივი ოსმალეთის ეროვნულად განთავისუფლებაა ანტანტის რკინის მარწუხებისაგან. ქემალი უდგას სათავეში ამ ნიადაგზე ბრძოლას. იგი კიდევაც დიდი ეროვნულ და პოლიტიკური ფიგურაა თანამედროვე ისტორიულ ვითარების სარეცელზე ამართული.

ეროვნული სტიქიის გაძლიერება ინდოეთში აღწევს განვითარების მწვერვალს. ინდოეთის ეროვნული გზრდება დიდი ბრიტანეთის ჰეგემონიას უპირისპირდება მთელი თავისი სიღრმავით. სარჩული ამ ბრძოლისა ეროვნული თავისუფლება ცასცი ურხვალის სოვრბების სინამდვილეში.

რას გვაუწყებს ოსმალეთ-ინდოეთის ცხოვრებიდან ამოღებული ფაქტები? იმას, რომ ეროვნულ თავისუფლება ათვის პიდილი უძლიერესად რევოლიუციონური მოვლენაა, რევოლიუციონური ძლევამოსილობის ხელის შემწყობი. ვინ იტყვის, ქემალი კომუნისტია, ან ინდოეთის მოძრაობა წმინდა სოციალისტურია. არა, მაგრამ ეგ მოძრაობა მთავარი ძარღვთაგანია სოციალისტურ მოძრაობას ხერხემლის გასწვრივ გაჭიმული...

კერძოდ საბჭოთა ფედერაციის ფარგლებში არსებულ ერების მოძრაობა ერთდა იმავე დროს რევოლიუციონურიცაა და სოციალისტურიც. ლენინიზმი, როგორც თანამედროვე ეპოქის ფილოსოფია, არსებითად გვერდს ვერ უვლის იმპერიალისტურ რუსეთის მიერ დამონავებულ ერების განთავისუფლების საკითხს. ამიტომ ოქტომბერმა თავის დროზე სცადა ამ კითხვის გადაჭრა და კიდევაც გადაჭრა სოციალისტური თვალსაზრისით, რევოლიუციონური საზომით.

მაგრამ პრაქტიკაში თეორიული მოსაზრებანი სხვა სახის ღებულობენ და სავალალო სამოსელში გვევლინებიან.

დღეს ჩვენს წინაშე სდგას საკითხი თეორიების, სიტყვების და ფრაზეოლოგიის სამყაროდან პრაქტიკ სინამდვილეში გადასვლის შესახებ. ეგ სინამდვილეა საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის ჩამოხსნა მაგარ ყალიბში. რა სახით უნდა მოხდეს საბჭოთა რესპუბლიკების დაკავშირება, ერების საერთო ოჯახში თავმოყრა? ამის პასუხი სამკვდრო-სასიცოცხლო მნიშვნელობის მქონეა ყველა რესპუბლიკებისათვის. რუსულ იმპერიალიზმის სალტეებიდან განთავისუფლებული ერები უეჭველად მოითხოვენ თავიანთ უფლებების, ეროვნული „მე“-ს დაცვა-შენარჩუნებას. უწინარეს ყოვლისა აქ ისმება კითხვა სწორუფლებიანობის შესახებ. სამწუხაროდ, წარმოდგენილი პროექტი არ სწყვეტს დადებითად ამ საკითხს.

ერთა სწორუფლებიანობა არსებითად სოციალისტური და რევოლიუციონური ხასიათის მოვლენაა. სოციალიზმი გულისხმობს თანასწორობას, სწორუფლებიანობას და არა ძლიერი და მრავალრიცხოვან ერის გაბატონებას, ან პრიორიტეტს დანარჩენ წვრილ ერებზე, მცირე ნაციათა მიმართ. ეგ არის მთავარი ამოცანა, ოქტომბრის მონაპოვართა წინაშე წამოყენებული. რევოლიუციის მესვეურებმა მთელი თავისი ყურადღების ცენტრი უნდა მიაქციონ ამ გარემოებას. წინააღმდეგ შემთხვევაში ჩვენ წარსდგებით დახლართულ სიტუაციის წინაშე.

ბევრს შეიძლება შოვინისტურ და კონტრ-რევოლიუციონურად მიეჩვენოს ერთა სწორუფლებიანობის აუცილებლობის დასაბუთება. მაგრამ მოჩვენება სულ სხვაა, ვინემ შიშველი სინამდვილე. შოვინიზმი რომელიმე ერის ეროვნულ პ... გემონიას ჰგულისხმობს. ვინც ყველა ერებს არ შეხედავს ერთი თვალით და მათ სულისკვეთებას არ გაზომავს ერთი თერმომეტრით, იგი ერთგული მსახურია რომლის გამოდის ეროვნულ ჩაგვრის დაკანონების საქმეში. მართალია, რიცხობრივად ერთი ერი მეტი ან ნაკლებია მეორეზე. აქედან შეუძლებელია უფლებრივობის დაცვაში ხმების მეტნაკლებობის საქმეების გამოყვანა. მუშა, მაღალია იგი თუ დაბალი, დიდია თუ პატარა, სუსტი აგებულებისაა თუ მაგარი, აუცილებლად იმდენი ხმით სარგებლობს, რამდენითაც სარგებლობს ფიზიკურად მისგან განხვავებული მუშა. საბჭოთა რესპუბლიკები, სიმბოლიურად წარმოდგენილი, იგივე მუშებია, ერთი და იგივე პოლიტიკური შეგნებით გამსჭვალული.

რევოლიუციონურ საბჭოთა მთავრობამ, რევოლიუციონურმა უმაღლეს ორგანოებმა დიდი ყურადღებით უნდა მოეპყრან ეროვნულ საკითხს და გადასჭრან იგი რევოლიუციონური სოციალისტური თვალსაზრისით.

გ. მუშიშვილი.

ნარკვევი

ხამინახტრთ კრიზისი გერმანიაში.

გერმანელ კომუნისტი ამხ. ტალჰეიმერი მოსკოვის გაზ. „იზვესტიის“-ი თანამშრომელთან საუბრის დროს შეეხო იმ მდგომარეობას, რომელიც ამ ჟამად შექმნილი არის გერმანიაში ვირტის კაბინეტის გადადგომის გამო.

მოგვყავს ეს საუბარი შემოკლებით.

ცენტრმა ამას წინად სოციალ-დემოკრატებს კატეგორიულად მოთხოვნილება წაუყენა,—ამბობს ტალჰეიმერი, რათა გაფართოვებული ყოფილიყო მთავრობის კოალიცია. ვირტმა განაცხადა, რომ ამ მოთხოვნილების მიღებაზე იქნება დამოკიდებული, დარჩება თუ არა ის თავის პოსტზე. გაფართოვება მარჯვნიდან უნდა მომხდარიყო, სამინისტროში სტინესის სახალხო პარტიის წარმომადგენლების მიღებით. სტინესმა წარმოადგინა პროგრამა, რომელშიაც ის 10 საათის სამუშაო დღეს თხოულობს მთელი გერმანიისთვის 2 წლით. წინააღმდეგ შემთხვევაში მას შეუძლებლად მიაჩნია რეპარაციული მოთხოვნილებების დაკმაყოფილება. შესაძლებელია ვიფიქროთ, რომ კოალიციის გაფართოვება და სტინესის მოთხოვნილება გაერთიანებულ სოციალ დემოკრატიაში უკმაყოფილებას გამოიწვევს. მიუხედავად ამისა უკანასკნელი ამბები საშუალებას იძლევიან დავასკვნათ, რომ სოციალ-დემოკრატები მაინც წავლენ კომპრომისზე. ჩვენი ამხანაგები ფიქრობენ, რომ სოციალ-დემოკრატები, თუ მათ არ უნდათ საბოლოოდ გაკოტრდნენ მუშათა წრეებში, უნდა დაიცვან 8 საათის სამუშაო დღე, მაგრამ დაეთმობიან ალბად იმ მხრით, რომ დათანხმდებიან ზედმეტი საათების სამუშაოს შემოღებას. მსგავსი მდგომარეობა უკვე არის სამთო მრეწველობაში, სადაც შემოღებულია ზედმეტი საათების სამუშაო პროფესიონალური კავშირების მონაწილეობით. სამთო წარმოებები სამაგიეროდ ფასს უწევენ თავიანთ პროდუქტებს; ასევე ხდება მეტალურგიაშიც.

უნდა ვიფიქროთ, რომ სოციალ-დემოკრატია ვაჭრობას დაუწყებს სტინესის წარმომადგენლებს. ამ ვაჭრობის ფაქტით ისინი შეეცდებიან შექმნან ფართო მასსებში მათ ინტერესებისათვის ბრძოლის ილიუზია. შედეგად ის იქნება, რომ გადასწყვეტენ კოალიციაში შევიდნენ მსხვილი კაპიტალის წარმომადგენლებთან. (უკანასკნელი ცნობებით ს.-დემოკრატიამ უარი განაცხადა კუნოს კაბინეტში შესვლაზე. მეპ.)

ახლა ბევრი რამ არის დამოკიდებული მასზე, თუ რამდენად დიდი იქნება კომუნისტური პარტიის გავლენა მასსებზე. ჩვენმა პარტიამ უკვე გაითვალისწინა ეს მდგომარეობა; მის მიერ გამოშვებულია მოწოდება, სადაც მოითხოვს სოციალ დემოკრატებისა და პროფკავშირების ბიუროკრატიისაგან საერთო ბრძოლასა რვა საათის სამუშაო დღის და „მუშათა თავდაცვის“ ორგანიზაციისთვის. მუშათა თავდაცვა ჩვენის პროგრამით შემდეგს ნიშნავს: მუშათა გაერთიანება შეიარაღებულ რაზმებში, რომელნიც პოლიციას ეხმარებიან და მოქმედებენ მასთან მარჯვნიდან საფრთხის დროს. ასეთი რაზმები მოქმედობენ საქსონიაში, რატენაუს მკვლელობის შემდეგ.

ორი კვირის წინად შესდგა გერმანელ ნაციონალისტების კონგრესი. მათ მიიღეს ორი მეტად საყურადღებო დადგენილება, რომლებიც ნათელს ყოფენ გერმანიის საშინაო პოლიტიკურ მდგომარეობას. 1) ნაციონალისტებმა განაცხადეს,—და ეს იყო იტალიაში ფაშისტების გამარჯვებამდე,—რომ პარლამენტის გზით ისინი ბრძოლას ვერ მოიგებენ ე. ი. მათ გამოაცხადეს ბრძოლის ფაშისტური საშუალებანი გერმანიაში. 2) გერმანელი ნაციონალისტები დგანან „რეპარაციის შესრულების“ ნიადაგის პოლიტიკაზე. ყოველივე ეს იმას ნიშნავს, რომ პოლიტიკური მხრით ხდება დაახლოება მსხვილ აგრარიებსა და მსხვილ მრეწველობის შორის,—დაახლოება გერმანელ ნაციონალისტებსა და სტინესის სახალხო პარტიას შორის და მეორეს მხრით.—გადასვლა პარლამენტის გარეშე ძალადობისაკენ;—ეს კი სრული ასლია იმისა, რაც იტალიაში ხდებოდა.

გერმანიის მასსებში უკმაყოფილება თანდათან იზრდება. უნდა ვიფიქროთ რომ მოსალოდნელია სოციალური ბრძოლის არაჩვეულებრივი გამწვავება. ყოველ შემთხვევაში მდგომარეობა მეტად კეთილსასურველია ჩვენი მთლიანი ფრონტის ლოზუნგისათვის.

შეკითხვაზე, თუ როგორ უყურებს ამხ. ტალჰეიმერი გერმანიის საგარეო პოლიტიკის პერსპექტივებს ამ ამბებთან დაკავშირებით,—მან უპასუხა:

— საგარეო პოლიტიკაში ეს გააძლიერებს ორიენტაციას საფრანგეთზე. კოალიციის გაფართოება და სახალხო პარტიის მთავრობაში შესვლა აღნიშნავს გერმანიის და საფრანგეთის მძიმე ინდუსტრიის გაერთიანების პოლიტიკას მხრის დაჭერას, რისიც ძლიერეშინია ინგლისს; მაშასადამე ამასთან დაკავშირებულია მთელი რიგი შედეგებისა. რომლებიც კიდევ უფრო გაართულებენ ისედაც გართულებულ საერთაშორისო ურთიერთობას. აღსანიშნავია, რომ გერმანიის ამბები სავსებით ადასტურებენ ამხ. ტროცკის თვალსაზრის. ევროპის პერსპექტივებზე, იმ განსხვავებით, რომ ის, რაც სწორნოვის კონიუნქტურული წინადადებიბი იყო ახლა საერთაშორისო არენაზე უკვე რეალური ამბებია.

ჟურნალ-გაზეთებიდან

ფაშისტური მოძრაობა რუმინიაში. რუმინიაში შემჩნეულია ფაშისტური მოძრაობა. რუმინეთის ფაშიზმის ბელადებია პოლკოვნიკები სტანიკსანუ და ნეგულესკუ, ყოფილი დეპუტატი ტრანკუ და ოფიცერთა კავშირის თავმჯდომარე ლუმბულესკუ. რუმინეთის ფაშისტური ორგანიზაცია ხავსებით იტალიიდან არის გადმოღებული.

გერმანეთის მთავრობის ახალი წინადადებები. პარიზში მიღებულია გერმანეთის მთავრობის სარეპარაციო კომისიის ახალი ნოტა. ნოტა აღნიშნავს, რომ რეიხსტაგი თანახმაა მისცეს მთავრობას 500 მილიონი ოქროს მარკა, მარკის კურსის სტაბილიზაციისათვის,—იმ პირობით, რომ გერმანია განთავისუფლებულ იქნეს 3—4 წლით ყოველგვარ ნაღდ და ნატურით გადასახადისაგან. დანგრეულ ოლქების აღსადგენად მასალების მოწოდება გაგრძელდება, რამდენათაც ეს დაკავშირებული არ იქნება მიმდინარე ვალების გადიდებასთან და თუ უცხოეთის ბანკები არ უზრუნველყოფენ გერმანიის სესხს არა უმცირეს 500 მილ. ოქროს მარკისა. გერმანია მოითხოვს მისი ვალდებულებების საბოლოოდ განსაზღვრის და ექსპერტების საერთაშორისო თათბირის მოწვევას.

დემოკრატების პროგრამა. გერმანიის კათოლიკური ცენტრის და დემოკრატების საქციელი აშკარად მოწმობს ტენდენციას მჭიდრო კავშირისაკენ საქმიან ბურჟუაზიის ბლოკთან, ვიდრე ახლა არსებულ კოალიციასთან. დემოკრატები გამოდიან დაწვრილებით შემუშავებული პროგრამით, რომლის დიდი ნათესაობა სახალხო პარტიის პროგრამასთან სავსებით ცხადია. როგორც პოლიტიკის სფეროში მათი პროგრამა ითვალისწინებს ხანგრძლივ მარატორიუმს ყველა გადასახადებისთვის, როგორც ფულით, ისე ნატურით. საშინაო პოლიტიკაში დემოკრატები თხოულობენ მეურნეობის სახელმწიფოებრივი რეგლამენტაციის არსებული ფორმის აუცილებლად შეცვლის, უფრო მეტი განსხვავების დაწესებას კვალიფიციურ და არა კვალიფიციურ მუშების ხელფასში, თავისუფლების სამუშაო დღის გაგრძელების საკითხში და შეწყვეტას კერძო მეურნეობაში სახელმწიფოებრივი აუცილებლობის საბაბით ყოველგვარ შეჭრისა.

პროფინტერნის კონგრესი

პროფინტერნის კონგრესის 22 ნოემბრის სხდომაზე გაიმართა კამათი ამხ. ლოზოვსკის მოხსენების გამო პროფინტერნის ბიუროს მოქმედების შესახებ. საერთო ტონი, რომლითაც ხასიათდებოდა საზღვარგარეთელ დელეგატების ყველა გამოსვლები, იყო სრული კმაყოფილება ერთიან ფრონტის ტაქტიკით და პროფესიონალურ მოძრაობის მთლიანი ხაზით.

ინგლისის სექციის დელეგატი უოტკინსი აცხადებს, რომ აღმასრულებელ ბიუროს მოხსენებაში ნაკლები ყურადღება არის მიქცეული ინგლისის მოძრაობაზე, რომელმაც უდიდესი როლი უნდა ითამაშოს მუშათა მოძრაობაში,

ვინაიდან ინგლისი ამერიკასთან ერთად უდიდესი სამრეწველო ქვეყანაა მსოფლიოში. პროფინტერნის ლონდონის კონფერენციაზე წარმოდგენილი იყო 550 ათასი მუშა. მარტო ნიუკასტლში პროფინტერნს ემხრობა 57,000 მუშა, გლაზგოში 270000 მუშა, ბირმინგში 255 ათასი მუშა.

გერმანიის დელეგაციის წარმომადგენელი ჰეკკერტი ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ პროფინტერნის აღმასრულებელ ბიუროს ხაზი საერთოდ და მთლიანად—სწორია.

კონგრესის მიერ მიღებული დადგენილებანი გამართლებულია ცხოვრების მიერ, დადგენილებების გვერდის ავლამ კი, რასაც ადგილი ქონდა შემდეგში, დიდი ზიანი მოუტანა.

შემდეგ ჰეკკერტი ეხება რა ფიზიკურ და გონებრივ შრომის მუშაკთა კავშირებს შორის არსებულ ურთიერთობას, აღნიშნავს, რომ მომავალში მათი ურთიერთობა სრულიად მეგობრული იქნება, მაგრამ ამ კავშირში ჯერ-ჯერობით ძლიერია ანარქისტული ტენდენციები.

ჰეკკერტის შემდეგ სიტყვა წარმოსთქვა გონებრივი და ფიზიკური შრომის მუშაკთა კავშირის წარმომადგენელმა გოლცმა, რომელიც არ ეთანხმება ჰეკკერტის მიერ წამოყენებულ დებულებებს. იგი აღნიშნავს, რომ ანარქო სინდიკალისტური ტენდენციები სულ მალე იქნებიან დაძლეულნი.

შრომის უნიტარული საერთო კონფედერაციის დელეგატი მონგასო არკვევს, რომ საფრანგეთის დელეგაცია არ ღებულობს დაახლოვებულ მონაწილეობას კონგრესის მუშაობაში. ვინაიდან დღემდე კონფედერაცია არ შესულა ფორმალურად პროფინტერნში. საფრანგეთის ორატორი აღნიშნავს პროფესიონალურ მოძრაობაში თავიდანვე დიდ როლს თამაშობდნენ ანარქო სინდიკალისტები. გათიშვის შემდეგ უნიტარული კონფედერაცია დაემორჩილა მათ გავლენას, მაგრამ რუსეთის რევოლიუციამ მოახდინა დიდი გავლენა საფრანგეთის სინდიკალისტებზე. მათ შორის წარმოიშვა ძლიერი მიმართულება, რომელიც თავის-თავს უწოდებს კომუნისტურ-სინდიკალისტურს. სენტ-ეტიენში ამ მიმართულებამ გაიმარჯვა. გადაწყდა მტკიცედ დამყარდეს დამოკიდებულება წითელ პროფინტერნთან.

პოლონეთის დელეგაციის სახელით ლუნსკი იტყობინება, რომ მუშაობის პირობები პოლონეთში განსაკუთრებით მძიმეა.

ამსტერდამელები აწარმოებენ ბრძოლას რევოლიუციონერებთან პოლიციის და დამცველი რაზმების დახმარებით. „მიუხედავად ამისა, განაგრძობს ორატორი, მთელ რიგ კავშირებში ჩვენი გავლენა ძლიერ გაიზარდა ერთიანი ფრონტისათვის და ამსტერდამელების ტენდენციასთან ბრძოლის საშუალებით. პროფინტერნის გავლენის ქვეშ იმყოფება 10 კავშირი, მათი წევრების რიცხვი უდრის 75,000 კაცს.

ამსტერდამელები ყოველგვარ ღონეს ხმარობენ, რათა შეაჩერონ პროფინტერნის გავლენის ზრდა, რიცხვენ კავშირებიდან ყველას, ვინც არ ეთანხმება მათ ტაქტიკას. დღითი დღე პროფინტერნი პოლონეთში პოულობს უფრო მეტ გავლენას".

ფანე" აღნიშნავს, რომ საალყო წესების ფაქტიური გამოცხადება ხდება ფაბრიკა-ქარხნების კონგრესის გახსნისას.

როგორ დასტოვეს იაპონელებმა ვლადივოსტოკი

ბერლინი. „ალგემეინე ცეიტუნგ" იძლევა დაწვრილებით ცნობას ვლადივოსტოკის იაპონელების მიერ ევაკუაციის შესახებ: შესაძლებელია, რომ იმ სამხედრო მასალების დაკარგვამ, რომელიც დატოვებული იყო ვლადივოსტოკში ჩეხო-სლოვაკელების მიერ, გამოიწვიოს იაპონიის სამხედრო მინისტრის გადაყენება ან მთელი სამინისტროს კრიზისი.

თეთრ-გვარდიელმა გენერალ დიდერიხსმა მთელი იარაღი გადასცა მუკდენის გუბერნატორს, რომელიც მის უკან დაბრუნებაზე უარს ამბობს. იაპონიის საზოგადოებრივი აზრი აღელვებულია ამ მდგომარეობით და ამტკიცებს, რომ იაპონიის გენერალური შტაბი იაპონიის მთავრობის ზურგს უკან ინტრიგას ეწევა საბჭოთა რუსეთის წინააღმდეგ.

ლოზანას კონფერენცია

რუსეთის დელეგაციის შემადგენლობა

მოსკოვი 25 ნოემ. რუსეთის დელეგაციის შემადგენლობაში ლოზანას კონფერენციაზე შედიან: ჩიჩერინი, რაკოვსკი, მდივანი და ვოროვსკი.

კონფერენციის თავმჯდომარე

მოსკოვი, 25 ლოზანის კონფერენციის თავმჯდომარედ არჩეულია კერზონი.

სადავო საკითხების შესახებ

მოსკოვი 25 ნოემ. „დეილი [illegible]" [illegible] კონფერენციის პოლიტიკურ კომისიაში [illegible] საკითხი და [illegible] რუსეთის [illegible] ტერიტორიალურ და საზღვრო საკითხების [illegible].

იტალია კონფერენციაზე

მოსკოვი 25 ნოემ. [illegible] ლოზანაში მუსოლინიმ [illegible] საკითხი იმის შესახებ, რომ იტალია [illegible] ხელშეკრულებაში მონაწილეობით აღნიშნავდა [illegible] იტალიის მდგომარეობით კონფერენციაზე და [illegible] რომ იტალია არ არის დაკავშირებული ინგლის-საფრანგეთის შეთანხმების თეზისებთან.

იტალია და ინგლისი კონფერენციაზე

მოსკოვი 25 ნოემ. ლონდონიდან იტალიელ კორესპონდენტების ცნობების მიხედვით, ინგლისის და იტალიის შორის აღმოსავლეთის საკითხში არსებობს მთელი რიგი უთანხმოების.

პრესა დიდ მნიშვნელობას აძლევს მუსოლინის საუბარს ამერიკელებთან ლოზანაში. ფიქრობენ, რომ ამერიკა გაუწევს ფინანსიურ დახმარებას ფაშისტებს.

ოსმალეთის მოთხოვნილებანი

მოსკოვი 25 ნოემბერი. ისმეტ-ფაშამ წარადგინა ლოზანის კონფერენციაზე ოსმალეთის სამხედრო და „ტერიტორიალური მოთხოვნილებანი სადაც აღნიშნულია 1913 წლის საზღვრების დაბრუნება და პლებისციტი დასავლეთ თრაკიაში. საბერძნეთის დელეგატებმა განაცხადეს, რომ საბერძნეთი თანახმაა მხოლოდ 1915 წ. საზღვრებზე, რის გამო საკითხი დასავლეთ თრაკიის შესახებ არ უნდა აღიძრას.

სერბიის და რუმინიის დელეგატები მხარს უჭერენ ბრიტანეთს.

ბოლგარეთის მოთხოვნილებანი

მოსკოვი 25 ნოემბერი. ბოლგარეთის წარმომადგენელმა ლოზანის კონფერენციაზე მოითხოვა ბოლგარეთისათვის გასასვლელი ეგეოსის ზღვაში.

პრემიერები კმაყოფილნი არიან.

რომი. 25 ნოემბ. სტეფანის სააგენტოს ცნობით კერზონი, მუსოლინი, და პუანკარე სავსებით კმაყოფილნი არიან მოლაპარაკების მსვლელობით ლოზანას კონფერენციაზე.

იტალიის პოზიცია.

რომი. 25 ნოემბ. მუსოლინიმ სრულებით გარკვეული აზრი გამოსთქვა იტალიის პოზიციის შესახებ ახლო-აღმოსავლეთის საკითხში. იტალიას არ სურს კონფლიქტის ჩამოგდება ოსმალეთთან, წინააღმდეგ მას სურს ოსმალეთთან ეკონომიურ ნიადაგზე თანამშრომლობა. თუმცა იტალია მოკავშირეთა მხარეზე იმყოფება, მაგრამ მას არ აქვს განზრახვა ოსმალეთის წინააღმდეგ იმოქმედოს მუსოლინის მისიის და ნინჩიჩის და სტამბულინსკის შორის ხშირი თათბირი აიხსნება იმით, რომ მათ სურთ გამოარკვიონ იტალიის, ჩეხო-სლოვაკიის და ბულგარეთის ურთიერთ შორის დამოკიდებულება. მუსოლინს განზრახვა აქვს გაამტკიცოს მეგობრული დამოკიდებულება ბულგარეთთან. იგი ძალიან კმაყოფილია სერბიით, რომელიც ძალიან ლოიალურად ასრულებს სენტ-მარგარიტის ხელშეკრულებას. იტალიას სამხრეთ-სლავიასთანაც სურს დაიჭიროს კეთილმეზობლური განწყობილება.

უცხოეთი

საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტების სრულიად გერმანიის კონგრესი.

მოსკოვი. 25 ნოემბ. ბერლინში გაიხსნა საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტების სრულიად გერმანიის კონგრესი. კონგრესზე მონაწილეობას იღებენ აუარებელი დელეგატები რესპუბლიკის ყოველ კუთხიდან. კონგრეს ახასიათებს ბრძოლის განწყობილება. უკვე გამოაშკარავდა დელეგატების უკმაყოფილება პროფესიონალურ კავშირთა სოციალ-დემოკრატიულ ლიდერების მიმართ. მთელი რიგ სოციალ-დემოკრატ დელეგატებმა განაცხადეს კომუნისტურ პარტიაში გადასვლის სურვილი. დამოუკიდებელთა წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი გამოვლენ ლედებურის ჯგუფიდან, თუ კი უკანასკნელი საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტების მოძრაობის წინააღმდეგი იქნება. კომინტერნის მისალმებას დიდი ოვაციებით შეხვდნენ.

მდგომარეობა ბერლინში

მოსკოვი 25 ნოემბერი. ბერლინის პოლიციის უფროსმა აკრძალა ქუჩაში კრებების გამართვა. „როტე

ახალი ამბები

სახალხო კომისართა საბჭოში

— **პროექტი დადგენილებისა ტყის დაცვის შესახებ.** იუსტიციის სახალხო კომისარიატმა მიწათ-მოქმედების კომისარიატთან ერთად შეიმუშავა და წარმოუდგინა სახალხო კომისართა საბჭოს დასამტკიცებლად პროექტი დადგენილებისა ტყის და ტყის წესების დარღვევის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ. წარმოდგენილი პროექტით განზრახულია სწარმოებდეს ტყით სარგებლობა სატყეო ადმინისტრაციის მიერ გაცემულ ბილეთების თანახმად; ტყის დაცვისა და მოვლისათვის გამოყენებულ უნდა იქნეს ადგილობრივი მოსახლეობა ამისათვის განსაკუთრებით არჩეულ პირების საშუალებით. და იმ შემთხვევაში, როდესაც დარღვეულ იქნება სატყეო წესები, წესდება ადმინისტრაციული სასჯელი, რისთვისაც დროებით, ამისათვის სათანადო კანონის გამოცემამდე, სამაზრო აღმასკომს უფლება ეძლევა გადაახდევინოს დამნაშავეს ტყისათვის მიყენებული ზარალის ანაზღაურება და დამნაშავეს [illegible] მზნით [illegible] ტყის [illegible] დაუწეროს [illegible] და [illegible] მას იძულებითი მუშაობა იმავე ხნის განმავლობაში. პროექტით უფლება ეძლევა მიწათ-მოქმედების სახალხო კომისარიატს გამოსცეს სათანადო ინსტრუქცია ადგილობრივ მოსახლეობის [illegible] ტყის დაცვის შესახებ.

— **ახალქალაქის მაზრაში [illegible].** [illegible] სახალხო მეურნეობის [illegible] განყოფილების [illegible] ახალქალაქის მაზრაში ზოგიერთ სადგურისთვის [illegible] შემუშავებულ [illegible] 9 024 მან. ოქროთი [illegible] 4 000 მან. ოქროთი, ხოლო დანარჩენ თანხის დასაფარავად სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო შუამდგომლობს სახალხო კომისართა საბჭოს წინაშე, რათა ადგილობრივ დატოვებულ იქნეს აღნიშნულ გადასახადთა ის ნაწილი, რომელიც მიეკუთვნება საკურორტო სახალხო კომისარიატს. გარდა ამისა გამოთხოვილია [illegible] სახით 2.024 მან. ოქროთი.

— **ფოთის ნავთ-სადგურის შეკეთება.** საზღვაო ტრანსპორტის საქართველო შეამდგომლობს სახალხო კომისართა საბჭოს წინაშე მიცემულ იქნეს სასწრაფოდ სახელმწიფო თანხებიდან 500.000.000 მან. წყალდიდობისაგან დაზიანებულ ფოთის ნავთსადგურის შესაკეთებლად.

— **სახალხო განათლების განყოფილებისათვის სახსრის მიცემა.** ტფილისის ქალაქის აღმასკომის განკარგულებაში ხაზინის სახსრიდან მიცემულია ორი მილიარდი (2.000.000.000) მან. ქალაქის სკოლების სამასწავლებლო პერსონალის სექტემბრის თვის ჯამაგირებით დასაკმაყოფილებლად.

— **პროექტების დამტკიცება.** სახალხო კომისართა საბჭოს უკანასკნელ სხდომაზე დამტკიცებულ იქნა პროექტი—დადგენილებისა მუშათა სახლებიდან იმ პირთა გამოსახლების შესახებ, რომელნიც არ არიან პროფკავშირის წევრნი, სავაჭრო და საწარმოო დაწესებულების ბინის ქირაზე 2 პროც. დან 5 პრ.-დე გადასახადის დაწესების შესახებ.

— **სვანეთისათვის იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დაწესებულებათა შტატების დამტკიცება.** დამტკიცებულია იუსტიციის სახალხო კომისარიატის დაწესებულებათა შტატები ზემო სვანეთისათვის ამა წლის ოქტომბრის 1 ან შემდეგი შემადგენლობით: სახალხო მოსამართლე—1, მდივანი—1, მდივნის თანაშემწე—1, დარაჯი—2, საზოგადოებრივი ბრალმდებელი—1, სასამართლოს აღმასრულებელი—1 და საქმისმწარმოებელი—1. აღნიშნულ დაწესებულებათა შესანახად ა. წ. ოქტომბრის 1-დან 1923 წლის ივნისის 1-დე გაცემულია 1922—1923 წ.წ. ხარჯთაღრიცხვის ანგარიშში 254.760.000 მან.

— **კურორტების მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის.** სახალხო კომისართა საბჭოს უკანასკნელ სხდომაზე მოსმენილ იქნა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მოხსენება საქართველოს კურორტების მდგომარეობის შესახებ, რის შემდეგ აღნიშნულ კურორტების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით დადგენილ იქნა შემოღებულ იქნეს კურორტებზე ქირა და გადაეცეს ჯანმრთელობის კომისარიატს კურორტების შესანახად ფულადი დახმარება. გარდა ამისა პრინციპიალურად მოწონებულ იქნა ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მოხსენება აბასთუმანში ზოგიერთ სახლების განსაზღვრულ პირობებში იჯარით გაცემის შესახებ, ხოლო იმ პირობით, რომ იჯარით გასაცემ სახლების სია წარმოდგენილ იქნეს სახალხო კომისართა საბჭოში დასამტკიცებლად. საქართველოს კურორტების მდგომარეობის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებულ საკითხების გადაწყვეტა დავალებული აქვს საქართველოს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს.

— **მარგანეცის მრეწველობის მდგომარეობა.** [illegible] სახალხო კომისარიატთან არსებული კომისიის მოხსენება ჭიათურაში მარგანეცის მრეწველობის მდგომარეობის შესახებ გადაეცა საქართველოს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს კომისიის მიერ აღძრულ საკითხების განხილვად და გადასაწყვეტად.

ცენტრალურ აღმასკომში.

— სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს, რომ ნაცვლად ნოემბრის 15-ისა სისხლის სამართლის კოდექსი შემოღებულ იქნეს მთლიად საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის, ავტონომიური აჭარის რესპუბლიკის, ავტონომიურ სამხრეთ-ოსეთის ოლქის და მოკავშირე აფხაზეთის სოც. საბჭოთა რესპუბლიკის ტერიტორიაზე—1922 წლის დეკემბრის 5 დან.

— **ცეცხლის მქრობელთა რაზმები.** ქალაქ ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტის საადმინისტრაციო განყოფილების უფროსის მიერ ოქტომბრის 27-ს გამოცემულია შემდეგი ბრძანება:

ქალაქის ცეცხლის მქრობელ რაზმის კომენდანტის მიერ ამ ბოლო დროს ხშირად შემჩნეული იყო, რომ ქალაქის ამა თუ იმ ნაწილში ამოდიოდა კვამლი და ცეცხლის ყოველგვარი ნიშნები. ცეცხლის მქრობელი რაზმი, დარწმუნებული იმაში, რომ მას საქმე ქონდა ცეცხლის გაჩენის შემთხვევასთან, მიდიოდა მთლიანი ქარავნით დანიშნულებისამებრ და ხშირად არკვევდა, რომ ცეცხლის გაჩენის მაგიერ ნაგვის დაწვას ქონდა ადგილი. რადგან ცეცხლის მქრობელ რაზმს საშუალება არა აქვს წინასწარ გამოარკვიოს, მართლა ცეცხლის გაჩენას აქვს ადგილი თუ ნაგვის დაწვას და ამისდა მიხედვით გავიდეს ან არ გავიდეს შემთხვევის ადგილას,—ამისთვის წინადადებას ვაძლევ ქალაქის მცხოვრებლებს, არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვან ნაგვის დაწვა, თუ წინასწარ ამის შესახებ არ გაუფრთხილებიათ ცეცხლის მქრობელი რაზმი. უნებართვოთ ნაგვის დაწვა გამოიწვევს დამნაშავის შესაფერ პასუხის გებაში მიცემას.

— **ხელოვნების ლატარიის გათამაშების გადადება.** განათლების კომისარის ნებართვით თანახმად გათამაშების კომისიის დადგენილებისა დრამატიული სტუდიის ლატარიის გათამაშება მოხდება კვირას, დეკემბრის 10 ს რუსთაველის თეატრის შენობაში ნაშუადღევის 2 ს. გათამაშებაზე დასწრება შეუძლია ყველა მოქალაქის. გათამაშების გადადება გამოიწვია იმ გარემოებამ, რომ შპალერიდან, რომელიც [illegible] გზას გაუფუჭდა [illegible]. ბილეთების ანგარიში [illegible] გათამაშება შეუძლებლად სცნო კომისიამ და შპალერიდან ანგარიშების მისაღებათ მიღებულია საგანგებო ზომები.

— **ამხ. კამოს სახელობის სკოლა.** თანახმად საქართველოს ახალგაზრდათა კომუნისტური კავშირის ცენტრალური კომიტეტის მომართვისა, განათლების კომისარიატის კოლეგიის დადგენილებით საქარხნო სამრეწველო მოწაფეთა ცენტრალურ სკოლას „ამხ. კამოს" სახელი ეწოდა.

— **საქარხნო-სამრეწველო სკოლების განყოფილება.** საქართველოს განათლების კომისარიატის კოლეგიის დადგენილების თანახმად პროფესიონალურ განათლების მთავარ-მართველობასთან არსდება საქარხნო-სამრეწველო სკოლების განყოფილება, იმ მიზნით რომ მუშათა ფაკულტეტის სექტორის ლიკვიდაცია მოხდება და პროფესიონალურ განათლების მთავარ-მართველობასთან დაარსდება საქარხნო-სამრეწველო სკოლების სექტორი, რომლის გამგეს ირჩევს განათლების კომისარიატი და ცენტრალური კომიტეტი. ამ ტიპის სკოლების მართვა-გამგეობის დებულების შედგენა დავალება ახლად არჩეულ გამგეს.

— **ბავშვების სასოფლო-სამეურნეო სკოლა.** სოციალური აღზრდის მთავარ-მმართველობამ საქართველოს სახალხო კომისართა საბჭოს წინაშე აღძრა შუამდგომლობა, კოჯორში სუმბათაშვილის აგარაკის გადმოცემის შესახებ ბავშვების სასოფლო-სამეურნეო სკოლის მოსაწყობად.

შეცდომის გასწორება

ქალაქის საადრესო ბიუროს განცხადებაში რომელიც მოთავსებულია ჩვენი გაზეთის 23 და 24 ნოემბრის ნომრებში საჭიროა შემდეგის შესწორების შეტანა: მე 11 რაიონის, ბიურო მოთავსებულია საბჭოთა ქ., (ყოფილი ჩერქეზიშვილის) № 143. ნადლადევის სამკურნალოსთან, ტელეფონი № 2—62.

პროვინციის ცხოვრება

გორის მაზრა [illegible] 1 ნოემბრის [illegible] 17 718.998 [illegible], [illegible] 3 მილ. მანეთი.

[illegible] კომიტეტის [illegible] სამუშაოებს. [illegible] კომისარიატს.

ახალციხის მაზრა 18 ვერსის დაშორებით [illegible] 250 მცხოვრები. [illegible] ამ სოფელში არ ყოფილა. ამ ახლო ხანში გაიხსნა ბიბლიოთეკა-სამკითხველო და [illegible] წარმოდგენები. განზრახულია სახალხო სახლის აგება, რომელიც მუდმივ [illegible] წარმოდგენებს და კულტურულ მუშაობას.

ბ. თომ. [illegible] გადიდა გემი „[illegible]" 4.000 ფუთი [illegible] „[illegible]" მოიტანა ბათომში 86,000 ფუთი ხორბალი.

სასწავლო საქმე გორის მაზრაში. განათლების კომისიამ, რომელმაც გამოიკვლია სასწავლო საქმე დასავ. საქართველოში, გამოიკვლია აგრეთვე გორის მაზრა. გამოირკვა, რომ სწავლის საქმე დაყენებულია ძალზე არადამაკმაყოფილებლად, რის მთავარი მიზეზიც არის საშკოლო ბინების, სათბობის, სასწავლო ნივთების უქონლობა და აგრეთვე მასწავლებელთა მატერიალური გაჭირვება. მიუხედავად დიდი ხნის დაწყებული სკოლის [illegible] ჯერ არ არის აღდგენილი. თუმცა ადგილობრივი აღმასკომი ენერგიულად მუშაობს, მაგრამ მატერიალური ხელმოკლეობის გამო არა აქვს საშუალება დახმარება გაუწიოს სკოლებს და მასწავლებელთა პერსონალს. საზოგადოების მხრით არ არის არავითარი დახმარება და ინიციატივა სკოლების აღსადგენად, როგორც ეს დასავლეთ საქართველოშია; პირიქით, სრული უყურადღებობაა სკოლების მიმართ [illegible] თვით სასწავლო საქმის მდგომარეობას, არ ყოფილა არც ერთი ინსტრუქცია, არც ერთი კონფერენცია და საერთოდ ცენტრს არა ჰქონია კავშირი პერიფერიასთან მთელი წლის განმავლობაში. შემოკლების შემდეგ მაზრაში რჩება 2 ტექნიკუმი და 1 სამეურნეო გორში 1 ტექნიკუმი ხაშურში და 96 შრომის სკოლა.

სამხატვრო ქრონიკა

ი. ნიკოლაძის იუბილე.

[illegible]იუბილეო კომისიამ შემდეგი მოწოდებით მიმართა სხვა და სხვა დაწესებულებებს და ორგანიზაციებს. „სრულიად საქართველოს ხელოვანთა კავშირის კომიტეტის დადგენილებით, ამა წლის დეკემბრის 3, იმართება მოქანდაკე იაკობ ნიკოლაძის იუბილეი, 25 წლის შემოქმედებითი მოღვაწეობის აღსანიშნავად.

არ ყოფილა საქართველოში სხვა იუბილეი ისე საჭირო, როგორც ამ შემთხვევაში, რადგან ხელოვნების ყველა [illegible] კიდევ გვეგულება სახელ[illegible] ქანდაკებაში კი ი. ნიკოლაძე ერთადერთია, რომელიც 25 წელი მუნჯად [illegible] ქვას, და მის სიღრმეში ეძებს საქართველოს გენიის აღმოჩენას. [illegible] ნიკოლაძე მთელ საუკუნეთა ტვირთის მზიდველია, რადგან იგი გვაგონებს [illegible] ქართულ ქვის შემოქმედებასთან, [illegible] ნაშთებითაც ქართული ტაძრები არიან მორთულნი. მან ერთმა შეიტანა ქართულ ქანდაკების კერაში ცეცხლი, და ამით მან გმირული პერიოდი გაიარა. იგი ქვით და მარმარილოთი ამკვიდრებდა ქართულ ინდივიდუალობის [illegible], და დიდი მსხვერპლით ელოდა ქართულ კულტურის აღდგენას. [illegible] საქართველოში, ყველა ფეოდალურ [illegible] ამტანობას მოითხოვდა, და ხელოვნების სხვა სფეროში ეს სიძნელე თაობებმა გადაიტანეს, ქანდაკებაში ერთად-ერთი [illegible] ქედს აწევდა მძიმე შემოქმედების [illegible] და ი. ნიკოლაძემ ეს ერთგულებისა სახელოვნოდ მოიტანა დღევანდლამდე. ი. ნიკოლაძემ გაამთელა საქართველოს ხელოვნება, და ეს მაშინ, როცა [illegible] შემოქმედებისათვის თავ-შესაფარიც არ ჰქონდა. ჩვენ გვგონია, რომ უკვე [illegible] ამ იშვიათი შემოქმედის ღვაწლი. ხელოვანთა კომიტეტი [illegible] ი. ნიკოლაძეს. ამ იუბილეს ის აზრი აქვს, რომ კონკრეტული პირობების სახით ხმა მაღლა მი[illegible] ქართულ კულტურას. ი. ნიკოლაძის სახით, საქართველომ უნდა მოი[illegible] ქართული ქანდაკება. ქართველმა ერმა უნდა მთელი ენერგია გამოიჩინოს, რომ ი. ნიკოლაძეს შემოქმედებისათვის [illegible] პირობები შეექმნას. ი. ნიკოლაძეს უნდა მიეცეს ქვისა და მარმარილოსათვის თავშესაფარი. ეს იქნება საქართველოს ქანდაკების პირველი [illegible], რომელიც ქართველმა ხალხმა [illegible] უნდა გადააქციოს. [illegible] საქართველოს კულტურა, [illegible] ამ ფრონტზე და ცდილობს [illegible] ქართულ კულტურის შტან[illegible] მთელი არის ეს მოწოდება [illegible].

ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ჩვენი სიტყვა გახმიანდება მთელ საქართველოში, რაც ახალ ძალას შესძენს ჩვენს მოქანდაკეს, რომ უფრო მეტი ენერგიით გა[illegible] ძნელი გზა, ქართულ ხელოვნების [illegible]კენ.

სახელმწიფო ოპერა. დღეს, ნოემბრის 26 „პიკის ქალი“ მონაწილეობენ პეტ[illegible]-ბოროლომეტი, პეტიპა, აგრონოვ[illegible], საბინინი და სხ.

ორშაბათს, ნოემბრის 27 ს დირიჟორის მიზანდარის სპექტაკლი: „კარმენი“ მონაწილეობს მთელი დასი და ბალეტი.

თეატრი ხელოვნება

საოპერო თეატრი

მიზანდარის საღამო

მე მგონია ოპერით დაინტერესებულ საზოგადოებას კარგად ახსოვს გამხდარი, ახალგაზრდა კაცი, ყოველთვის თეატრის ახლოს, ყოველთვის ნოტებით ხელში, ყოველთვის გარშემორტყმული თეატრის თანამშრომლებით. ეს იყო Maestro მიზანდარი, რომელიც განსაკუთრებით ახლა პოპულიარი ამ 3—4 წლის განმავლობაში. მე მგონია ბევრს ახსოვს მიზანდარი სადირიჟორო პულტთან ორკესტრში. ამ ქამად იგი ისეა ავად, რომ მუშაობა აღარ შეუძლია. მისი გაჭირვება სერიოზულია—მას სრული დაბრმავება ელის.

სახელმწიფო ოპერის დირექცია გამოეხმაურა ახალგაზრდა ნიჭიერ Maestro-ს გაჭირვებას. ა/წ. ნოემბრის 27-ს ორშაბათს, იმართება მიზანდარის საღამო, განსაკუთრებული ინტერესო. დადგმული იქნება ტფილისის საზოგადოებისათვის საყვარელი ოპერა „კარმენი“ ისე, რომ მონაწილეობას იღებს მთელი დასი მთლიანად. სხვა და სხვა აქტში ერთი და იგივე პარტიას სხვა და სხვა მომღერალი ასრულებს. მაგალითად კარმენის პარტიას ასრულებენ: მოქ. მუხტაროვა, სტრიევევა, ბარონკინა. ხოზეს—აგრონოვსკი. სარაჯიშვილი. ესკამილიოს—გორელოვი და ინაშვილი.

ოპერის გარდა იქნება დიდი საბალეტო დივერტისმენტი მთელი ბალეტის მონაწილეობით.

უნდა ვიფიქროთ, რომ საზოგადოება მრავლად დაესწრება ამ საღამოს, მით უმეტეს, რომ მიზეზი სიმპატიურია, ხოლო საღამო საინტერესოა.

პ. ბებუთოვი.

ცა რღვეული

აღარ ვართ, ამინ, აქ
აღარ ვართ ჩვენ, სულო,
და გრძნობავ, ზევსურო,
აღარვის ესურვო!

მივდივარ და მიმაქვს
ფრთები დამსხვრეული...
ოჰ, იყოს წყეული—
სულისგან სხეული!

ყაჩაღმა უგულომ
გამტაცა მე გული
და რაღას უყურო?—
დამხვდა ცა რღვეული.

ბაბილინა.

10 ოქტომბერი

ლერწამი

შორს უდაბნოში დასჭკნა ლერწამი,
რა ჩრდილი აღარ დაურჩა ფარად
დასჭკნა ლერწამი განმარტოებით,
მოკვდა ლერწამი მშვიდად და.., წყნარად.

*
**

ტანჯვის კოცონზე დაიწვა სული
და ჩაიფერფლა მთელი არსება,
ჰო, გავა დრონი ჩემი სიცოცხლეც
იმ დამჭკნარ ლერწამს დაემსგავსება!!

ხაფო მგელაძე.

1918 წელი.

მოწოდება

ქალაქის მცხოვრებთა აღწერისათვის.

ამხანაგებო და მოქალაქენო! 30 ნოემბერს დაიწყება ქალაქის მცხოვრებთა აღწერა.

ამ აღწერამ ჩვენ უნდა მოგვცეს ჩვენი საზოგადოებივი და სახელმწიფოებრივი ცხოვრების სრული სურათი.

მან უნდა დაგვანახოს ჩვენ თუ რა გზით უნდა იქმნას მიმართული ჩვენი ძალები და მზრუნველობა იმ მიზნით, რომ უფრო რაციონალურად იქმნას დაყენებული ჩვენი კომუნალური პოლიტიკა, სახალხო განათლება, სახალხო ჯანმრთელობის დაცვის საქმე და სხვა და სხვა.

მხოლოდ მთლიანი ფოტოგრაფია მოსახლეობის აუცილებელ საჭიროებათა და ცხოვრების შესახებ მოგვცემს საშუალებას მთელი ჩვენი ძალები და საშუალებანი მივმართოთ ამ საჭიროებათა რაციონალურად დასაკმაყოფილებლად.

მხოლოდ იმ ხელისუფლებას შეუძლია სწორედ მიუდგეს მცხოვრებთა გასაჭირს, დაამოს მისი წყლული, რომელიც აღჭურვილია, მუშათა და გლეხთა ფართო მასსის სრულის ნდობით და შეიარაღებულია დაწვრილებითი ცნობებით იმ ხალხის შესახებ, რომლის ინტერესებსაც ის წარმოადგენს.

საბჭოთა ხელისუფლება, ხელისუფლება მუშათა და გლეხთა იმით განსხვავდება ძველი, მეფეების ხელისუფლებიდან, რომ ის ზედმიწევნით ეცნობა ფართო მასსის ცხოვრებას, სოციალურ ეკონომიურ პირობებს და ყველა ზომები, რომელთაც ის ატარებს ცხოვრებაში, ყველა გეგმები სახელმწიფოებრივ აღმშენებლობისა დამყარებულია არსებულ სინამდვილის სწორ გაგებაზე, როგორც მასიურ დაკვირვებისა და ქვეყნის ვითარების მეცნიერულად შესწავლის შედეგებზე.

ჩვენმა დიდმა მასწავლებელმა ლენინმა სთქვა, რომ „სოციალიზმი აღრიცხვაა“-ო, და მართლაც ჩვენი ძალების, შესაძლებლობათა ღირსების და ნაკლის აუღრიცხავად, ქვეყნის სახელმწიფო სამეურნეო ცხოვრების დაწვრილებით შეუსწავლელად, ძნელია სახელმწიფოს შექმნა, ძნელია მისი სამეურნეო ცხოვრების მოწესრიგება, მისი სათანადო ნიადაგზე დაყენება.

30 ნოემბერს, დილიდანვე ტფილისში დაიწყება მცხოვრებთა აღწერა. ამ აღწერის მიზანია არა დაწესება რაიმე გადასახადისაა არამედ ჩვენი ქალაქების და მცხოვრება შესწავლა, იმ ფრიად მნიშვნელოვან და რთული საკითხის გადაწყვეტა, რომელიც ცხოვრებამ წამოაყენა ხალხისა და ძალა-უფლების წინაშე.

ამ დიდ და საპასუხისმგებლო მუშაობის ცხოვრებაში გატარება შეიძლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მცხოვრეილები მიიღებენ შეგნებულ მონაწილეობას ამ აღწერაში და მისცემენ სწორ პასუხებს აღმწერლების კითხვებზე. მუშები, გლეხები, მოქალაქენი ყველანი უნდა დახმარებას გვიწევდნენ, რომ სახელოვნოდ ჩატარდეს მცხოვრებთა აღწერა, რომელიც ათ წლეობით არ წარმოებულა საქართველოში.

არც ერთი კაცი არ უნდა დარჩეს აღწერის გარეშე. საერთო საქმის ინტერესისთვის ყველა ჩვენგანი უნდა სცდილობდეს, რომ ის აღრიცხული იქმნას საერთო აღრიცხვის დროს, რომ ის არ დარჩეს აღრიცხვის გარეშე.

ამიტომ ჩვენ მივმართავთ მცხოვრებლებს თხოვნით, დასმარება ამოგვიჩინონ ამ მძიმე საქმის „სასურველად ჩასატარებლად ჩვენი ქვეყნის და ხალხის საკეთილდღეოდ.

ქალაქის აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. დუმბაძე.

სტატისტიკურ განყ. გამგე და საქალაქო სააღწერო ბიუროს თავმჯდომარე ა. რუხაძე.

მდივანი გრ. ხუნდაძე.

სავალდებულო დადგენილება

ქალაქის აღმასკომის პრეზიდიუმისა 1922 წლის 23 ნოემბრის

ქალაქის მცხოვრებლების აღწერის ნორმალურ მსვლელობისთვის

1) ვალდებულნი არიან სახლის პატრონები, მმართველები, კომენდანტები, ან ის პირნი, ვის გამგეობაშიაც იმყოფება სახლი და აგრეთვე მეიზოვეები, რომ აღწერის დღეებში თან ახლდნენ ქალაქის აღმასკომის აღმწერლებს და აღმოუჩინონ ამ უკანასკნელთ ყოველივე დახმარება მათ სახლში მცხოვრებთა აღწერის საქმეში.

2) ქალაქის მილიციას ევალება აღმოუჩინოს ყოველივე დახმარება სააღწერო რაიონების ხელმძღვ ნელებს, მათდამი დავალებულ საქმის ნორმალურ წაყვანაში.

აღმასკომის თავმჯდომარე ლ. დუმბაძე.

სასტატისტიკო განყოფ. გამგე ა. რუხაძე.

მდივანი ხუნდაძე. 1—1

„შევარდენის“ გარშემო

(ჯანსაღი კრიტიკა *)

„Прекратить травлю спорторганизации и подержать их здоровой критикой“. ცეკას, კომსომოლის, სამხედრო უწყების, ჩეკას და სხვათა წარმომადგენლების დადგენილება 1 ივლისი 1922 წ.

ბევრი ბრალდება გვემინია, მაგრამ ჩვენ კრილოვის არაკის მგზავრივით ზედაც არ შევხედნია და ეხლაც ჩვენ მოპირდ პირეა გვსურს ქვის მაგიერად სამართლიანი სიტყვა ვესროლოთ. ჩვენი შრომა არც გვაძლევდა დროს პასუხი გაგვეცა ჩვენი მოწინააღმდეგეებისათვის. თუ ეხლა ნაბას ვაძლევთ ჩვენს თავს და ამხ. დევდარიანს ვეკამათებით, მხოლოდ იმიტომ, რომ ერთხელ და სამუდამოდ ვაუწყოთ საზოგადოებას, თუ როგორი ჯანსაღი კრიტიკით გვეხმარება ისეთი პირები ვისგანაც სამართლიანად მოველოდით საქმიან დახმარებას.

ჩვენ მდგომარეობაში, სრულიად სამართლიანად, შევიდა კომპარტიის ცეკა და შეერთებულ სხდომაზე 1922 წ. 1 ივლის, რომელსაც დაესწრნენ ჩეკის, კომსომოლის, ჩონას, სამხედრო უწყების წარმომადგენლები დაადგინ: „Категорически воспретить безответственныя выступленыя отдельных товарищей ведущих к травле спорт-организации“.

თუ ვიცით აქვს მნიშვნელობა ამხ. დევდარიანისათვის ამ დადგენილებას, თუ არა, მხოლოდ ერთი აშკარაა, რომ ის უსაფუძვლოდ ილანძღება. მის ნაუცბათარ გამოსვლას ახალგაზრდობით ვხსნი, რომელიც მეტად მოუფიქრებელი სიანჩხლის ელფერი სდევს. ჩვენ მაინც დამშვიდებით ვიმსჯელოთ, რაში გვდებს ბრალს ამხ. დევდარიანი?

შევარდენში მხოლოდ 5% მუშებიო, რათ გვინდა ასეთი საზოგადოება დავამტკიცოთ. არა მგონია ამხ. დევდარიანმა კვლავ განიმეოროს ასეთი აზრი. ხოლო მის დასამშვიდებლად მოვიყვან უკანასკნელ თვის ცხრილს:

	მოწ.	სტ.	მუშ.	მოხელე
1 შევარ.	83%	16%	4%	6%
2 „	25 „	44 „	19 „	12 „
3 „	72 „	12 „	16 „	—
4 „	55 „	20 „	12 „	9 „

ცხადია, რომ ამხ. დ. სიმართლეს დაშორებულია. ამ ცხრილიდან ჩანს, რომ წევრთა შორის უმრავლესობას მოწაფე ახალგაზრდობა შეადგენს, ხოლო როგორ ჰგონია ამხ. დ., არის თუ არა მოწაფეთა შორის მუშების და გლეხების შვილები? თუ ჩვენ შევარდენის ვარჯიშთავები აზნაურებს ვიღებთ მხოლოდ? დავეთანხმოდ ამხ. დევ., რომ უმრავლესობა არ არიან გლეხების და მუშების შვილები, ნუ თუ ეს საკმარისი არგუმენტია მისთვის, რომ „შევარდენი“ დავკეტოთ? დავკეტოთ მაშინ სასწავლებლებიც, იქა ხომ ასეთი სურათია: იქ კიდევ უფრო ნაკლებია გლეხების და მუშების შვილები. არა მგონია ასეთი სახიფათო აზრი დაიცვას კომუნისტურ ახალგაზრდობის ხელმძღვანელმა. მეორე ბრალდებას გვიყენებენ მასში, თითქოს ჩვენ ვასახიჩრებდით ახალგაზრდობის გონებას („калечить мозги“) ჩვენ დიდი ხანია ვებრძვით იმ აზრს, რომელიც ფიზიკურ აღზრდის წინააღმდეგია, მაგრამ თუ ფიზიკურ კულტურის უარყოფის [illegible] წევრი ტანვარჯიშობის ტვინის დასახიჩრებით მონ თლავდა არ გვეგონა სწორედ, ესეც აჩქარების ნაყოფია, ალბად. ან იქნება ჩვენ ჩვენი სიტყვიერი პროპაგანდით და აგიტაციით ვასახიჩრებდით მათ?

მაშ მოისმინეთ. მოქალაქე დევდარიანო შევარდენში სწარმოებს ტანვარჯიშობა და სხვა არაფერი. ეს ერთხელ მოახსენეს სადაც ჯერ არის შევარდენში დანიშნულმა კომისრებმა და თუ ასეთი მუშაობა არსებობს დაამტკიცეთ, სთქვით, მოიხსენიეთ ფაქტი, შემთხვევა. თუ არა და ოცნება და მოლანდება საკმარისი საბუთი არ არის. თქვენ იხსენიებთ სილნ. ლის ინციდენტს და თელავისას.

თელავის ვარჯიშთავი, სრულიად უსაფუძვლო დაბეზღებით ორი თვე ციხეში იყო და საქმის გამოძიების შემდეგ განთავისუფლეს, როგორც უდანაშაულო და ის თავის თანამდებობის შესრულებას შეუდგა ..... ჩვენი ღრმა რწმენაა, რომ სიღნაღის ვარჯიშთავი უსაფუძვლო დაბეზღების გამო იტანჯებოდა ციხეში, და აგი ისიც უდანაშაულოთ სცნეს და გაანთავისუფლეს მაგრამ, რომ დავუჯეროთ, ორი კომუნისტის გალახვა გაფრენის დროს ნუ თუ ეს ცუდი საქციელი ცუდი შევარდნებისა მთელ ორგანიზაციის უვარგისობას ნიშნავს და მის დანგრევას მოითხოვს? საზოგადოება, რომელშიც წევრები ათასობით ითვლება, შესაძლებელია უპასუხისმგებლო პირებმა, თავის მოქმედებით, უხერხულ მდგომარეობაში ჩააყენონ. ჩვენ მათ წინააღმდეგ ყოველთვის სასტიკ ზომებს ვიღებთ: ჩვენ შევქმენით არა მარტო სიტყვა წესმოჩრილება ქართულად (დისციპლინა) არამედ ნამდვილი წესმოჩრილებაც და ეს წესმოჩრილება არავის ერიდება. ჩვენ გამოვრიცხეთ, (ასეთი შემთხვევა არ შეიძლება), კომსომოლის წევრი შევარდენიდან სწორედ ამ წესმოჩრილების დარღვევისთვის და მომავალში თქვენ, რომ ჩაეწეროთ შევარდენში სამი დაგვიანებისთვის ზედი ზედ გამოგრიცხავთ. ამას მოითხოვს ჩვენი წესი.

თუ ეს რომელიმე თქვენ ამხანაგს არ ესიამოვნა, ეს ჩვენი საქმე არ არის. შევარდენში არ არის არც ელლინი არც იუდეი. ჩვენ ყველას ვიღებთ განურჩევლად სქესისა, წოდებისა, ეროვნებისა. შევარდენი თავის ორგანიზაციით და თანწყობით ნამდვილ სოციალისტურ სულისკვეთებას ჰქონის. ამაზე ლაპარაკი ზედმეტია, ამას ადასტურებს ჩვენი მუშაობა, რომელსაც თქვენ არ იცნობთ და არც გსურთ გაიცნოთ. უნდა დაიკეტოს „თეთრი შევარდენი“ გაუმარჯოს „წითელ შევარდენსო“.

ჩვენთვის არავითარი „თეთრი შევარდენი“ არ არსებობს. ჩვენ მხოლოდ გვსურს მთელი მშრომელი ხალხის ფიზიკური და ზნეობრივი გაჯანსაღება. ვისაც გსურთ ჩვენგან მუშაობა, მოდით კარები ღიაა: არავითარი დაბრკოლება არავითარი სიძულვილი. ჩვენ გულწრფელ მუშაობის სურვილის ასეთი გამოსვლებიც ვერაფერ დააკლებენ და ჩვენ სურვილს ხალხის საკეთილდღეო მუშაობისათვის ვერავითარი დაბრკოლება შეაჩერებს.

ამხ. დევდარიანი არ დაკმაყოფილდა თავის პირველი გამოლაშქრებით: პირველ წერილში ის მოითხოვდა შევარდენის დანგრევას, ხოლო მეორეში ის უკვე რეფორმატორია. ჩვენ გულდასმით წავიკითხეთ ეს ნაწარმოები, მაგრამ შიგ აზრის ნასახიც ვერ დავინახეთ. ერთი ცხადია ჩვენთვის, დევდარიანი ყოვლად უძლურია შეჰქმნას შევარდენი, რადგან ის ამ დარგს არ იცნობს. დანგრევა შეიძლება, შექმნა—კი არა. თქვენ აცხადებთ ჩვენ არ ვართ შევარდნულ თანწყობის წინააღმდეგ, ვარჯიშობა დარჩეს. მხოლოდ საკითხავია ვინ უნდა წარ[illegible]

*) ეს წერილი დაგვიანებით იბეჭდება.

რედ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყვანოს ვარჯიშობა, თუ ჩვენ კონტრ-რევოლიუციონერები ვართ.. გვიკვირს ძლიერ, რად არასოდეს მოდიხართ შევარდენში, რათ არ მოდიან კომუნისტური ახალგაზრდობის კავშირის წევრები, ჩვენ არავის ვუკეტავთ კარებს.

თქვენ არ მოგწონთ ჩვენი მუშაობა, მოდით ჩაეწერეთ შევარდენში უკეთ თქვენ იმუშავეთ, დაარსეთ თქვენ შევარდენი, დაგვიმტკიცეთ, რომ ჩვენ უვარგისები ვართ.

ჩვენ შევქმენით ეს საქმე საქართველოში, ქართველი მშრომელი ხალხისთვის, ჩვენ ტანვარჯიშობა შევიტანეთ ხალხში, ჩვენ შევიტანეთ თანწყობაში ადგილობრივი ელფერი. ჩვენ უარვყავით რომის ცირკი და მისაგან მაგალითად გავიხადეთ ელლინთა პალესტრა, ჩვენ არ გვინდა არისტოკრატიული სპორტი ჯომარდობა, ჩვენ შევქმენით მასიური ვარჯიშობა მრავალ რიცხვთა. ჩვენ ვიშვით ქალაქში, მაგრამ წავედით სოფლად და გლეხის დღესასწაულები ჩვენი გამოსვლებით დავამშვენეთ, ამაშია ალბად ჩვენი კონტრ-რევოლიუციონერობა. არ ვიცი რას მისცემს „შევარდენის" მაგიერ ქართველ ხალხს გ. დევდარიანი რას შექმნის ის. ჩვენი შრომა დაფასებულია და ნაყოფ გამოღებულია. უკანასკნელი პირადი და ხუთი წლის რევოლიუციის თავზე გამართული გამოსვლები კარგად ახასიათებენ ჩვენ შრომას და სახეს.

დევდარიანის წერილს მოჰყვა „კომუნისტის" ხელმოუწერელი სტატია, რომელიც გაალმასებული იერიშით მოდის ჩვენს წინააღმდეგ. ჩვენ განცვიფრებაში მოვყევართ ამ გამოსვლებს, რა უნდათ ჩვენგან, რაში გვდებენ ბრალს? ჩვენ ვამბობთ და კიდევ უფრო მეტად ვმუშაობთ ხალხის ძლიერებისთვის, ჩვენ მოგვანდო სამხედრო უწყებამ მწვევამდელების გაწვრთნა, ჩვენც ეს ბრწყინვალედ შევასრულეთ. იქნებ ეს რევოლიუციის საწინააღმდეგო მოქმედებაა?..

ჩვენ თქვენზე უმალ ვამბობდით, რომ ფიზიკური ძლიერება ხალხის მშრომელმა ნაწილმა უნდა მოიპოვოს და ჩვენც შევქმენით ისეთი თანწყობა, რომლის საშუალებით ხალხის უმრავლესობა ისარგებლებს.

შევარდენი შოვინისტური დაწესებულება არის. აი მოკლე ცნობა შევარდენის შემადგენლობისა ეროვნების მიხედვით. 1 შევ. ოქტომბრული წევრთა რაოდენობა—ქართველი 75 პროც.
დანარჩენი 25 პროც.

მე არ მიწყვეს ხუხუთე. შევარდენის მრიცხველობა, სადაც ქართველობა უმცირესობას წარმოადგენს. შეიძლება მიტომ ვართ შოვინისტები, რომ ქართულად ვლაპარაკობთ და საქართველოში ვცხოვრობთ. სთქვით გარკვევით ეს დანაშაულობათ ჩაგვეთვლება თუ არა?! თქვენ ამბობთ თითქოს ჩვენ საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ გამოსვლებში ვიღებდით მონაწილეობას. ჩვენ ვამბობთ სიმართლეს მოკლებულია. და ჩვენ დარწმუნებული ვართ, სამხედრო უწყება, რომელსაც ექვემდებარება შევარდენი, უარყოფს თქვენს დებულებას.

ჩვენ ორგანიზაციას 1 000 წევრი მაინც გააჩნია და ნუ თუ ჩვენი გამოსვლა საბჭოთა ხელისუფლების წინააღმდეგ აქამდის ვერავინ შეამჩნია და ახლა კომ. ახალგაზრდობის ხუთი წლის თავზე დაინახეს? ჩვენ პროგრამაში არ შედის მთავრობის წინააღმდეგ ბრძოლა, ხოლო მასთან თანამშრომლობა ხალხის ძლიერებისთვის, თუ ამ შრომის საშუალებას ჩვენ მოგვისპობენ ისტორია დააფასებს ვის მხარეზე იყო სიმართლე. დასასრულ ამ წერილისა მე მოვიყვან ცნობას თუ რამდენია ჩვენ საზოგადოებაში ვაჭარი და სხვა ბურჟუაზიული ელემენტის წარმომადგენელი:

1 შევ. ვაჭარი—არც ერთი.
2 „ არც ერთი.
3 „ სამი კაცი.
4 „ არც ერთი.

აი ეთია კონტრ-რევოლიუციონური შემადგენლობა შევარდენისა.

ჩვენ სრულიად საქართველოს შევარდენთა ძმობა ყოველთვის და ყოველგვარ პირობებში ვიმუშავებთ ქართველი მშრომელი ხალხის კეთილდღეობისათვის.

მიქელ პაჭარიძე.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი

დავკარგე პირადობის მოწმობა ტ. ფ. სახელმწიფო უნივერსიტეტისაგან მოცემული აგრონომიულ ფაკულტეტის პირველ კურსის სტუდენტის კალენიკე ჰანტურიძის სახელზე, ჩაითვალოს გაუქმებულად. № 340.

ამიერ-კავკასიის ს. საბჭოს
საფინანსო კომისარიატის რწმუნებული
საქართველოში

(ამონაწერები უცხოეთის ვალიუტისა და სავალიუტო ღირებულებათა საზღვარგარეთ გაზიდვისათვის მისაცემ ნებართვების წესრიგის ინსტრუქციიდან, თანახმად საკავშირო საბჭოს დადგენილებისა №50)

1. თანახმად ამიერ-კავკასიის სოც. საბჭ. რესპ. ფედერაციის საკავშირო საბჭოს დადგენილებისა 1922 წლის 21 ნოემბრიდან № 50, აკრძალულია საკავშირო საბჭოს მიერ განსაკუთრებულ ნებადაურთველად გაზიდვა საზღვარ გარედ ვალიუტისა და სავალიუტო ღირებულებათა დადგენილ ნორმაზე ზევით, რომელიც ნაჩვენებია 1 მუხ. მეორე შენიშვნაში და აღნიშნულ დადგენილების ცალკე დებულებაში.

2. ვალიუტის გასაზიდ ნებართვების მთხოვნელები უდგენენ საკავშირო ფინანსომის რწმუნებულს სათანადო რესპუბლიკისა მათ მიერ ხელმოწერილ განცხადებას, სათანადოდ შევსებულ საანკეტო ფურცლებთან ერთად.

3. ნებართვის აღებად აუცილებელი პირობაა, კერძო დაწესებულებებთა (კოოპერატივები, შერეული საზოგადოებანი და სხვა) ფირმათა და პირთათვის, რომ მათ გაზიდულ ღირებულებათა სამაგიეროდ შემოიტანონ სათანადო ღირებულებათა საქონელი მე-2 მუხლში ნაჩვენებ მოთხოვნილებათა დამაკმაყოფილებელი.

შენიშვნა: ამიერ-კავკასიის და სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებში მომქმედ მუშათა კოოპერატივების მთავარ ორგანიზაციებისათვის დასაშვებია ნებართვის მიცემა უცხოური ვალიუტის საზოგადოთ საზღვარგარედ გატანისა, თუ ისინი ბანკების საგარანტიო წერილის მაგიერ წარმოადგენენ დაწესებულების ვალდებულებას, ხელმძღვანელთა მიერ ხელმოწერილს მასზე, რომ უკანასკნელი კისრულობს ნებართვის აღების დღიდან ოთხი თვის განმავლობაში შემოიტანოს უცხოეთიდან ამიერ-კავკასიის ფედერაციის საზღვრებში საქონელი, აღნიშნული მათ განცხადებაში.

4. ვალდებულების შესრულება უნდა უზრუნველყოფილ იქნას ერთ ერთ სახელმწიფო საკრედიტო დაწესებულების ან მისი განყოფილების დეპოზიტი, ნაღდათ თუ გასაზიდ ვალიუტის ღირებულების 20 პროც. წინდაწინ შეტანით (მე-4 მუხ.).

5. საშუალებანი და რაოდენობა უზრუნველყოფათა თვითეულ შემთხვევაში უნდა განისაზღვროს აღნიშნულ ბანკის ადმინისტრაციამ, განმცხადებელთან ერთად, რომელიც მოვალეა წარმოუდგინოს ფინანსკომის წარმომადგენელს ბანკის საგარანტიო წერილი იმაზე, რომ უკანასკნელი ფინანსკომის წინაშე კისრულობს პასუხისგებას ვალიუტის მომტანის მაგიერ გასაზიდ ვალიუტის ოცი პროც. ფარგლებში, თუ განმცხადებელი არ შეასრულებს თავის დროზე თავის პირობებს, უცხოეთიდან ვალიუტის სათანადო ღირებულების საქონლის შემოზიდვის შესახებ, როგორც ეს მის განცხადებაშია ნაჩვენები.

6. განმცხადებლისათვის გარანტიის მიცემაში ბანკს უფლება აქვს გადაახდევინოს მას უზრუნველყოფის საერთო ჯამიდან გასაზიდ ვალიუტიდან (20 პროც.) ორი პროცენტამდის თვეში, გარდა ნამდვილი ხარჯებისა ზარალის, დაზღვევისა და სხვა საერთო პირობათა საბანკო—სასესხო ოპერაციების მიხედვით.

7. სავალიუტო ღირებულებათა გასაზიდ ნებართვის აღებაში განმცხადებლები იხდიან ნებართვის ღირებულების—გაცემაში გაწეულ ფინანსკომის ხარჯების დასაფარავად 1 პროც. გასაზიდად ნებადართულ ღირებულებისას: სამთავრობო და სახელმწიფო დაწესებულებანი არ არიან თავისუფალნი აღნიშნული 1 პროც. გადასახადისაგან.

8. მოწაფეებს, რომლებიც მიემგზავრებიან საზღვარ-გარედ და სურთ გაიტანონ უცხოელი ვალიუტა ნორმაზე მეტი, თანახმად 1 § მეორე შენიშვნისა, განათლების კომისარიატის მოწმობის წარდგენით, რომ ისინი წარიგზავნებიან საზღვარ-გარედ განათლების გასაგრძელებლად, მოწაფეს ანგარიშში მიეცემათ ნება საზღვარ-გარედ წასვლის დროს გაიტანონ უცხოელი ვალიუტა არა უმეტეს 75 მანეთი ოქროთი. შემდეგ კი მოწაფეს შეიძლება მიეცეს ნება, რომ მან პერიოდულად მიიღოს ვალიუტა ყოველთვიური საცხოვრებელი მინიმუმის ანგარიშით 75 მანეთი ოქროთი.

9. ავადმყოფები, რომლებიც მიემგზავრებიან უცხოეთში და სურთ გაიტანონ ვალიუტა დადგენილ ნორმაზე მეტი, თანახმად 1-ლი §-ს მეორე შენიშვნისა, წარადგენენ მოწმობას ჯანსახკომისაგან, ხსენებულ პირთა საზღვარ-გარედ გამგზავრების აუცილებლობის შესახებ. ზოგიერთ შემთხვევაში ნებადართველ უცხოელ ვალიუტისა—საზღვრავს თვითეულ შემთხვევაში ამიერ-კავკასიის ფინანსკომი.

10. განცხადებები ვალიუტის გასატან ნებართვების მისაღებად ყველა სათანადო დანართებით უნდა შემოტანილი იქნას ორ ეგზემპლიარად.

გარდა ამისა, აუცილებელია წარმოდგენილ იქნას სათანადო დოკუმენტები სასარგებლო მოწმობის რეგისტრაციისა ან ალების შესახებ.

11. ღირებულებათა გასაზიდათ მიცემული ნებართვები ძალაშია ორი თვის განმავლობაში. უკანასკნელ ვადათ უცხოეთიდან საქონლის შემოტანის ვალდებულებისა ინიშნება 4 თვე, ნებართვის გაცემის დღიდან დაწყებული.

12. როდესაც ფინანსკომის რწმუნებულს დანიშნულ ვადაზე წარუდგენენ საბუთებს მასში, რომ თანახმად დადებულ პირობისა, უცხოეთიდან შემოტანილია სათანადო საექვივალენტო საქონელი და ამაში წარმოდგენილი იქნება დოკუმენტები, როგორიც: საბაჟოს მოწმობა, კონსამენტი, ფაქტურა, დაზღვევის მოწმობა და სხვა, ფინანსკომის რწმუნებული რთავს ნებას, რომ მასთან შენახული ბანკის საგარანტიო წერილი წარწეროთ: დეპოზიტად შეტანილი ფულები, დაუბრკოლებლივ დაუბრუნდეს მის კანონიერ პატრონს.

13. თუ მიცემულ ნებართვაში დადებულ უკანასკნელ ვადის გათავებისას არ იქნება წარმოდგენილი დასაბუთებული რწმუნება უცხოეთიდან დაპირებული საქონლის მოტანაზე, ფინსკომის რწმუნებული მოითხოვს და აიღებს ბანკიდან, თანახმად ბანკის საგარანტო წერილისა, 20 პროც. გატანილ ვალიუტის ღირებულებისა ნაღდ ფულით ან ადგილობრივი ფულის ნიშნებით დღის კურსით.

14. იმ შემთხვევაში, თუ კანონიერ ვადის განმავლობაში მიმღები დააბრუნებს ვალიუტის გასაზიდ გამოუყენებელ ნებართვას თხოვნით, რომ მას დაუბრუნონ საწინდარი (20 პრ.) თხოვნა შეიძლება შესრულებულ იქნას, ხოლოდ მას გამოირიცხება 1 პროც. გასაზიდათ ნებადართულ ვალიუტის ღირებულებიდან საწინდარის მიღების დღის კურსით.

15. ვალიუტის გასაზიდი ნებართვები არის სახელობითი დოკუმენტები და გამოიწერებიან ვალიუტის გამტანის სახელზე მისი განცხადების ან იმ დაწესებულების ჩვენებით, რომელიც თხოულობს ნებართვას თავის პასუხისმგებლობით და ამ ნებართვების სხვა პირზე ან დაწესებულებაზე გადაცემა აკრძალულია.

16. დასაშვებია გადაცვლა მიცემული ნებართვისა ახალ ნებართვაზე (ვალიუტის შეცვლა ან პირის გამოცვლა,—რომელმაც უნდა გაიტანოს ვალიუტა და სხვა). გადაცვლა ხდება იმავე წესრიგით, როგორც პირველი ნებართვის აღება ფინანსკომის რწმუნებულთან, ხოლოდ ნებართვის გადაცვლისთვის დაინტერესებულთ გადახდებათ გასაზიდი ვალიუტის ღირებულების ნახევარი პროც. გადაცვლის დღის კურსით.

17. თანახმად საკავშირო საბჭოს დადგენილების მე-5 მუხ. ნებართვა ვალიუტის გასატანად ეძლევა მთხოვნელთ იმგვარადვე, როგორც ექვივალენტი უცხოეთიდან დამოუკიდებლად შემოტანილ საქონელში. აუცილებელი პირობაა მხოლოდ, რომ მოტანილი საქონლის ნომენკლატურა აღნიშნულ სიაში.

18. ვალიუტის გასატანი ნებართვების მიღება ზემოაღნიშნული წესით—ფინანსკომის რწმუნებულის საშუალებით. საბუთად, რომ საქონელი უცხოელი ნაწარმოებია—უნდა წარმოდგენილი იქნას კონოსამენტები, რკინის გზის დუბლიკატები, დასაზღვევი მოწმობები, საბაჟოს მოწმობები, ფაქტურები და სხვა, რომელნიც უბრუნდებიან მხოლოდ ფინანსკომის რწმუნებულის შემდეგ.

19. ვალიუტის გასატანი ნებართვების მიღებისათვის ამ შემთხვევებშიაც დაინტერესებულნი იხდიან ღირებულებიდან ერთ პროც.

20. იმ შემთხვევაში, თუ უცხოელი საქონლის შემოტანიდან ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა ტერიტორიაზე გავიდა ორ თვეზე მეტი—ნებართვა სათანადო ვალიუტის გასატანად არავის მიეცემა.

საქმეთა მმართველი გ. ელისაბედაშვილი 2—2

საქართვ. უმაღლ. ეკონ. საბჭ. პოლიგრაფ. განყოფ. სტამბა კრუზენშტერნის ქუჩ. № 2.

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი

(თეზისები)

1. საბჭოთა რესპუბლიკების ცხოვრებაში დგება მომენტი მათი სახელმწიფოებრივ-უფლებრივი ურთიერთობის ჩამოყალიბებისათვის. რევოლუციისა და სამოქალაქო ომის წლებმა მკვიდროდ შეადუღა საერთო ბრძოლაში ყველა საბჭოთა რესპუბლიკები და შექმნა ერთიანი საბრძოლველი პროლეტარული ფრონტი მთელ ბურჟუაზიულ მსოფლიოს წინააღმდეგ.

2. საბჭოთა რუსეთის ბრძოლამ ოქტომბრის მონაპოვართა შენარჩუნებისათვის ნათლად დაამტკიცა, რომ რევოლუციის გამარჯვება შეუძლებელია განაპირა კუთხეებისა და ცენტრალური რუსეთის შორის საერთო ერთი დახმარების გარეშე. თუ რუსეთისათვის ძნელი იქნებოდა არსებობა განაპირა ქვეყნების დაუხმარებლად, რომელნიც მდიდარნი არიან სათბობი მასალით, ნედლეულითა და სურსათით, განაპირა კუთხეებიც აუცილებლად უნდა გამხდარიყვნენ იმპერიალისტური სახელმწიფოების მონებად, რუსეთის პოლიტიკური ეკონომიურ-ორგანიზაციული და სამხედრო დახმარებას მოკლებულნი. იმპერიალისტურმა ქვეყნებმა გაითვალისწინეს რა ოქტომბრის გადატრიალების პირველი დღიდანვე განაპირა ქვეყნების როლი, დაიწყეს ცენტრალური რუსეთის იზოლაციის პოლიტიკის გატარება მით, რომ სურდათ შემოეფარგლათ იგი ისეთი სახელმწიფოებით, რომელნიც სიტყვით იყვნენ თავისუფალნი და დამოუკიდებელნი, ხოლო საქმით კი იმყოფებოდენ ამ იმპერიალისტებთან სრულ დამოკიდებულებაში.

3. დიდი სახელმწიფოების იმპერიალისტურმა პოლიტიკამ ჰპოვა ერთსულოვანი გამოძახილი განაპირა სახელმწიფოების ბურჟუაზიასა და მისი იდეოლოგიით გამსჭვალულ სოციალ-შეთანხმებელთა შორის. ერების თვითგამორკვევის დროშის ქვეშ ისინი ატარებდენ რა „განათლებული“ იმპერიალისტური დასავლეთის ორიენტაციის აწინ სასტიკ არმოებდა აშკარა ბრძოლას, პროლეტარული რევოლუციისა და მშრომელთა მასების იმპერიალისტური უღლისაგან განთავისუფლების წინააღმდეგ. ყველგან, უკრაინაში, ამიერ-კავკასიაში და სხვა განაპირა ქვეყნებში არ იყო თავისუფლება და დამოუკიდებლობა, პირიქით, იყო საერთაშორისო კაპიტალის ძალაუფლება, რომელსაც პირველად მხარს უჭერდენ გერმანიისა და ანტანტის საოკუპაციო ჯარები, ხოლო შემდეგ „დამოუკიდებელი“ რესპუბლიკების ყველა სახელმწიფო აპარატები მათი სახალხო გვარდიებით, განსაკუთრებული რაზმებით, მაუზერისტებით და სხვა.

4. კომინტერნის მეორე კონგრესზე იყო აღნიშნული, რომ ჩამორჩენილ ხალხთა ხსნა შეუძლია მხოლოდ რევოლუციონურ პროლეტარიატთან კავშირსა და საბჭოთა ხელისუფლების მსოფლიო იმპერიალიზმზე გამარჯვებას“. განაპირა ქვეყნებში საბჭოთა წესწყობილების დამყარება იყო ამ განმათავისუფლებელი ბრძოლის ერთი ეტაპთაგანი. და არავითარ შემთხვევაში ამ განაპირა ქვეყნების მშრომელთა მასები ვერც შესძლებენ და არც მოისურვებენ ამ ეტაპის ისე გაგებას, რომ თითქოს ეს იყოს საკუთარი თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის დაკარგვა. მხოლოდ ეხლა გახდენ ისინი თავისუფალნი გაბატონებულ კლასთა ჩაგვრისაგან და დამოუკიდებელნი დასავლეთის იმპერიალისტების კოლონიალურ პოლიტიკისაგან.

5. ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებში საბჭოთა წესწყობილების დამყარებამ და შემდეგ მათი ფედერატიულ კავშირში გაერთიანებამ შექმნა პირველ ყოვლისა ნორმალური მშვიდობიანი პირობები ნაყოფიერი შრომისათვის, მოსპო საურთიერთო ეროვნული ბრძოლა, ომები, ეროვნებათა შორის სისხლის ღვრა, შოვინიზმის გაძლიერება და, მოვლენები, რომლებიც ხასიათდება ნაციონალისტური პარტიებისა და მათი მთავრობების მატრონობის ხანა. ამ ვიწრო ნაციონალისტურ პოლიტიკას შედეგად მოჰყვა ეკონომიური ცხოვრების სრული დაშლა. ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციამ პრაქტიკულად დაამტკიცა, რომ საბჭოთა ხელისუფლება მეზობელ ქვეყნებს კი არა თიშავს, არამედ ახლოებს მათ, ფედერაციაში შემავალი თვითეული ერის ყოფა-ცხოვრების, კულტურული და ეკონომიური თავისებურების ფართო და თავისუფალი განვითარების საფუძველზე.

6. მაგრამ ამ სამეურნეო ცხოვრება, ყველა ბუნებრივი სიმდიდრის გამოყენების შესაძლებლობა, საქონლის გატანა გამოცვლა არ შეიძლება ჩაყენებულ იქნეს მარტო ერთი ამიერ-კავკასიის ჩარჩოებში; არც ერთ საბჭოთა რესპუბლიკას არ შეუძლია სამეურნეო აღმშენებლობაში დაეყრდნოს მხოლოდ და მხოლოდ საკუთარ ძალებზე, ამიერ-კავკასია ყოველთვის იკვებებოდა რუსეთის პურითა და რუსეთის მრეწველობის პროდუქტებით; რუსეთი თავის მხრივ ყოველთვის იყო დამოკიდებული ბაქოს ნავთისაგან.

7. დგება მომენტი, რომელიც გადაჭრით მოითხოვს ყველა საბჭოთა რესპუბლიკებისა და ფედერაციების კავშირს. ამ კავშირის დამყარების აუცილებლობა გამოწვეულია როგორც ეკონომიური, ისე პოლიტიკური მოსაზრებებით. საბჭოთა რესპუბლიკებმა საწარმოო და სამარ ძალთა განვითარების გეგმა, თავისი ძლიერების განმტკიცების მიზნით, უნდა დაამყარონ ურთიერთობის მკაფიოდ განსაზღვრულ ფორმებზე.

8. ასეთი კავშირების ფორმები გათვალისწინებულია შემდეგი სახით:

ა) დადებულ უნდა იქნეს ხელშეკრულება უკრაინას, ბელორუსიას, ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკებისა და საბჭოთა რუსეთის შორის, მათი „სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის კავშირში“ გაერთიანების შესახებ, თვითეული მათგანისათვის კავშირის შემადგენლობიდან თავისუფალი გამოსვლის უფლების დატოვებით.

ბ) ისეთი კავშირის იდეა, რომელიც დამყარებულია შესვლისა და გამოსვლის თავისუფლებაზე, სავსებით ანხორციელებს ერთა თვითგამორკვევას, რომლითაც თავის ნაციონალურ პოლიტიკაში ყოველთვის ხელმძღვანელობდა საბჭოთა ხელისუფლება. ასეთი თანასწორ-უფლებიანობა არ იცის არც ერთმა ბურჟუაზიულმა სახელმწიფომ, როგორი დემოკრატიულიც არ უნდა იყოს იგი, თუნდაც მის სათავეში იდგენ „სოციალისტები“, როგორც ეს იყო საქართველოში, სადაც ადგილი ჰქონდა ეროვნულ უმცირესობათა ჩაგვრას (აბხაზეთი, აჭარა, ოსეთი).

9. კავშირის უმაღლეს ორგანოთ ჩაითვალოს საკავშირო ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი, რომელსაც შეადგენენ საბჭოთა რუსეთის, ამიერ-კავკასიის ფედერაციის, უკრაინისა და ბელორუსიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტების წარმომადგენლები, მცხოვრებთა პროპორციონალობის მიხედვით. საკავშირო ც. ა. კ-ის აღმასრულებელ ორგანოდ ჩაითვალოს საკავშირო სახალხო კომისართა საბჭო. რომელსაც დანიშნავს საკავშირო ც. ა. კ.

კავშირის შემადგენლობაში შემავალ რესპუბლიკებისა და ფედერაციების გარეშე საქმეთა, საგარეო ვაჭრობის, სამხედრო და საზღვაო, გზათა და ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატები შეუერთდა სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის სათანადო კომისარიატებს, იმ პირობით, რომ რესპუბლიკების კავშირის სათანადო სახალხო კომისარიატებს ჰყავდეთ რესპუბლიკებში და ფედერაციებში თავისი რწმუნებულები მცირე აპარატით, რომელსაც დანიშნავს კავშირის სახალხო კომისარი ფედერაციებისა და რესპუბლიკების ც. ა. კ.-თან შეთანხმებით.

საჭიროდ იქმას ცნობილი დაინტერესებული რესპუბლიკების წარმომად-

ვენელთა ყოლა გარეშე საქმეთა და საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატების საზღვარ-გარეთის წარმომადგენლობაში.

ამგვარად, საერთო საკავშირო მასშტაბით ხდება ორგანიული გაერთიანება იმ სახალხო კომისარიატებისა, რომელთაც აქვთ უშუალო ურთიერთობა გარეშე ბურჟუაზიულ მსოფლიოსთან და იმ კომისარიატებისა, რომელნიც ჰქმნიან ქვეყნის სამხედრო ძალებს, ტრანსპორტსა და კავშირს. ამ სახალხო კომისარიატების გაერთიანება შეჰქმნის იმ ძლიერებას, რომელიც შესძლებს წინაალმდეგობა გაუწიოს გარედან თავდასხმას. და რამდენადაც გზები წარმოადგენს მრეწველობის მთავარ ძარღვს, მათი გაერთიანება იმდენად უფრო საჭიროა საბჭოთა რესპუბლიკების საწარმოო ძალების გეგმა-შეწონილი განვითარებისათვის.

10. რესპუბლიკებისა და ფედერაციების ფინანსთა, სასურსათო, სახალხო მეურნეობის, შრომისა და ინსპექციის სახ. კომისარიატები, ისევე, როგორც კონტრ-რევოლიუციასთან მებრძოლი ცენტრალური ორგანოები, უნდა დაუმორჩილონ რესპუბლიკების სათანადო სახ. კომისარიატების დირექტივებს, სახალხო კომისართა საბჭოს და შრომის თავდაცვისა და საბჭოს დადგენილებებს.

ამგვარად, ყველა ბუნებრივი სიმდიდრის განსავითარებლად და გამოსაყენებლად, რესპუბლიკებს ენიჭებათ სამეურნეო ინიციატივა, რომლის გეზსაც წარმართავს ცენტრი საერთო დირექტივებით.

11. „დანარჩენი სახ. კომისარიატები, რომელნიც შედიან რესპუბლიკათა კავშირის შემადგენლობაში, როგორც, მაგ., იუსტიციის, განათლების, შინაგან საქმეთა, მიწადმოქმედების, სახალხო ჯანმრთელობის, სოც. უზრუნველყოფის—ჩაითვალოს დამოუკიდებლად".

მაშასადამე, ეროვნული კულტურის განვითარება და გაღრმავება ცალკე რესპუბლიკების განსაკუთრებულ გამგებლობაში იქნება.

ადმინისტრაცია ადგილობრივ ინიშნება ადგილობრივ საბჭოთა ორგანოების მიერ.

რაც შეეხება მიწათმოქმედებას, მიღებულ იქნა რა მხედველობაში ყოველგვარი ადგილობრივი განსაკუთრებული პირობები, რესპუბლიკებს ენიჭება სრული ინიციატივა სახალხო მეურნეობის ამ უმნიშვნელოვანესი დარგის განვითარების საქმეში.

12. რესპუბლიკათა კავშირის განხორციელებისათვის, მახლობელ დროში, მოწვეულ იქნება ცალკე რესპუბლიკების საბჭოთა ყრილობები, დეკემბერში კი საბჭოების საერთო საკავშირო ყრილობა.

13. ამრიგად, მთელს ამ პროექტში წითელი ზოლით არის გატარებული მისწრაფება ძლიერი გაერთიანების შექმნისა, ცალკე რესპუბლიკებისათვის რაც შეიძლება მეტი თავისუფლებისა და ინიციატივის მინიჭებით, მისწრაფება ცალკე რესპუბლიკების ეროვნული, ეკონომიური და კულტურულ თავისებურობის განვითარებისათვის არა ხელის შეშლისა, არამედ ყოველგვარი დახმარების გაწევისა.

ამასთანავე ერთად, კავშირი ძირიან-ბუდიანად აღმოფხვრის განცალკევების იმ მავნე ტენდენციას, რომლის შხამით ნაციონალისტური პარტიები ცდილობდენ ხალხის მასსების მოწამვლას. თუ ეს შხამი საშიში არ არის სამრეწველო ქალაქებისათვის, როგორიცაა ბაქო და თბილისი, სადაც იდეოლოგიით უცხოა ბურჟუაზიული შემეცნება „სამშობლოზე", წვრილ ბურჟუაზიულ და გლეხურ მასსებში ასეთი ტენდენცია ადვილად მიიღებს განსაკუთრებულ ნაციონალისტური გადახრის ხასიათს თავისი ვიწრო მოფლმხედველობით, თავისი ერის ინტერესების ვიწრო სფეროში ტრიალით, საერთაშორისო რევოლიუციონური ბრძოლისაგან გამოთიშვითა და თავისი თავისა და თავისი ერის დანარჩენს ქვეყნისათვის დაპირისპირებით.

14. სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი სრულიადაც არ არის შეზღუდული რაიმე ტერიტორიალური, ნაციონალური და ან ისტორიული ფარგლებით. თვითეული ქვეყანა, სადაც გაიმარჯვებს და დაამყარებს თავის დიქტატურას მუშათა კლასი, უნდა შევიდეს ამ კავშირში. მიუხედავად იმისა, შედიოდა თუ არა ის წინად ყოფილი რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში, რომლის ნანგრევებზე შენდება ამ ჟამად სოციალისტური საზოგადოება.

იგივე ინტერესები, რომელიც უკარნახებს ამ ჟამად არსებულ საბჭოთა რესპუბლიკებს შექმნან მჭიდრო კავშირი, იგივე ინტერესები იქნება მოტივად ამ კავშირთან რომელიმე საბჭოთა რესპუბლიკის შეერთების დროს, რომელ მხარეშიც არ უნდა შეიქმნეს ეს რესპუბლიკა.

15. ვის ინტერესს შეადგენს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის დაარსება?

უპირველესად ყოვლისა მთლიანად და სავსებით მუშათა კლასის ინტერესს. პროლეტარიატის კლასიურ ინტერესებს არ შეიძლება ჰქონდეს რაიმე საერთო ნაციონალურ განკერძოებასა და მტრობასთან, რაიც ხელსაყრელია შეძლებული კლასებისათვის. მუშების სრული ერთობა მიუხედავად მათი ეროვნებისა, ბურჟუაზიის წინააღმდეგ ბრძოლაში არის პირობა პროლეტარული რევოლიუციის გამარჯვებისა. სოციალისტური აღმშენებლობა, რომელიც არის მუშათა კლასის უახლოესი მიზანი, შეუძლებელია ყველა ეროვნებათა მუშების მჭიდრო შეკავშირებისა და გაერთიანების გარეშე.

გლეხების ინტერესები აგრეთვე გადაჭრით მოითხოვს საბჭოთა რესპუბლიკების საომარი ძლიერებისა და სამეურნეო შესაძლებლობათა გაერთიანებას მხოლოდ ამ პირობებში. გლეხს ეძლევა მშვიდობიანი [illegible] ბისა და სოფლის მეურნეობის გაუმჯობესების შესაძლებლობა, [illegible] ბაზრის გაფართოება, ნაციონალური და სამეურნეო [illegible] რომელნიც ხელს უშლიან სასოფლო მეურნეობის განვითარებას, გამარტივება და გაიაფება ქვეყნის სახელმწიფო და სამეურნეო აპარატისა, მტკიცე ეროვნული მშვიდობიანობის დამყარება—რომელიც არის შედეგი სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის შექმნისა და სავსებით აკმაყოფილებს გლეხობის მოთხოვნილებას.

სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის შექმნა ცხადია არ შეადგენს ბურჟუაზიისა და მემამულეების ინტერესს, რომელთა მთელი პოლიტიკა მიმართულია ნაციონალური შურისა და მტრობის გამწვავებისაკენ, რაც მათ უადვილებს მუშათა კლასზე ბატონობას. მაგრამ, რამდენადაც საქართველოში, სომხეთში და აზერბეიჯანში ძალა-უფლება მუშებისა და გლეხების ხელშია, მემამულეების, მწარმოებლების, ვაჭრების, ბანკირებისა და მათი დამქაშების ანგარიშიან ინტერესებს არ აქვს მნიშვნელობა ამ რესპუბლიკების ურთიერთ და რ. ს. ფ. ს. რ.-სთან უფრო მჭიდრო გაერთიანების საკითხის გადაწყვეტასთან. სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირი არსდება მიუხედავად ყოველგვარი ცდისა, მიუხედავად გახელებული შოვინისტური აგიტაციისა, ექსპლოატატორული კლასებისა და მათი პოლიტიკური ლაქიების—მენშევიკების, დაშნაკებისა და სხვ.

16. სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკების კავშირის შექმნა ამტკიცებს მის სამხედრო ძლიერებას, ქმნის უდიდეს სამეურნეო ორგანიზმს, მსოფლიო კაპიტალის გაერთიანებას უპირდაპირებს სოციალისტურ ქვეყანას თავისი წითელი არმიით, მოწყობილი მრეწველობით, რომელიც ფოლადისებური სიმტკიცით დაიცავს თავის მონაპოვარს.

ამ კავშირს კოლოსალური მნიშვნელობა აქვს აგრეთვე მშვიდობიანი პროლეტარიატისათვის, რომელსაც ჯერ კიდევ არ დაუმსხვრევია კაპიტალიზმის უღელი. ეს კავშირი მისთვის არის გზის მაჩვენებელი ლამპარი, საითკენაც ის მიმართავს თავის ძალებს, მას შემდეგ, როდესაც ის დაამსხვრევს კაპიტალისტური უღლის **ბორკილებს**, და როცა კავშირი განმტკიცდება, გაიზრდება და გაფართოვდება ახალი რესპუბლიკების შემოერთებით, მანამ ძველი ქვეყნის ნანგრევებზე არ შეიქმნება ახალი სოციალისტური ქვეყანა.

რ. კ. პ. ამიერ-კავკასიის კომიტეტი.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრ. კომიტეტი.

საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტი.

საქარ. ს. სახალხო მეურნ. უმაღ. საბჭ. პოლიგრ. განყ. მე-2 სტამბა, კრუზენშტეინის ქ. № 4.